

PÁR SLOV S...

Při příležitosti tradičního zahájení lázeňské sezóny v Priessnitzových léčebných lázních vystoupí zpěvák Adam Mišík, syn hudební legendy Vladimíra Mišíka. V minulém roce se Adam mimo jiné účastnil televizních soutěží Tvoje tvář má známý hlas či StarDance. Jak jej tyto divácky úspěšné show ovlivnily, jak se těší na svoje vystoupení v Jeseníku?

Adame, když jste nejen v rozhovorech představován, téměř vždy je uvedeno, že jste synem Vladimíra Mišíka, ostatně tak činím i já. Štve Vás to někdy?
Rozhodně ne, můj otec je přesným opakem člověka, za kterého by se někdo měl stydět. Jsem pyšný na to, že je někde uvedeno, že jsem jeho synem, ale zase by to neměla být hlavní informace o mně. Musím se etablovat sám. Což ale znamená i určitou zodpovědnost nebo očekávání, protože jsou tendence mě s ním srovnávat, i když děláme úplně jinou hudbu.

Cítíte od veřejnosti po odvysílání soutěží v tomto ohledu změnu? Faktem je, že mladší generaci Vás není třeba přes jméno táty představovat.
Člověk mladší dvaceti let skoro nemá šanci znát svého otce. Nemůže na něj natrefit v popovém rádiu, na Spotify nebo YouTube. Leda ho znají přes písničku, co zahrála v Pelíškách. Pro mě jsem ten „Mišík“ já, ne táta. Ať už to je hudba nebo pořady jako Tvoje tvář má známý hlas nebo StarDance. Takže jsou někdy překvapení, když se dozví, že otec je hudební legenda.

Před kamerou a na jevišti jste stál už v dětství, v roce 2013 jste se stal Objevem roku v anketě Český slavík, první desku jste vydal před pěti lety. Jaká je Vaše další profesní meta?
Metu vyloženě nemám. Hlavně potřebuji makat na nové hudbě a být s ní spokojený. A pak se to bude líbit i veřejnos-

ti. Pozitivní zpětné reakce lidí jsou moji největší motivací. Takže prostě potřebuji udělat desku, autorskou, která bude fakt dobrá. Co se týče televize, tam asi není větších met, ale u filmu určitě nějaké sny mám, chtěl bych získat zahraniční role.

Vašimi fanoušky jsou spíše mladší ročníky. Uvědomujete si, že jste pro mnohé z nich vzorem? Snažíte se ovlivňovat jejich názory? Jaký vzor jste měl Vy? A naopak, máte za sebe a svou generaci nějaký „vzkaz“ pro generace starší?
Rozhodně tento rozměr vnímám a jsem například dost nešťastný z některých YouTuberů, kteří se chovají tak hloupě, že mi je fakt líto, že půl milionu dětí sleduje tak špatný vzor. Takže já se vždycky snažil být takový rozumný gentleman a snažím se vystupovat pokorně. Na druhou stranu média se chytanou vždycky nějaké hlouposti, takže nevím, jaký mám vlastně image, který vytvořil bulvár. Čemu se více věnuju, je určitě politika a historie, takže bych byl moc rád, aby si každý mladý byl schopný najít čas a zdroj na to prozkoumat třeba naše dějiny a popřemýšlet nad různými ideologiemi a co je na nich špatné. Člověk by měl hledat morální vzory, což je dnes ve zkráceném online světě dost těžké. Takže s námi mějte trpělivost a přenášejte na nás vaše zkušenosti.

Pokračování na str. 2

Vladimír Odehnal

místopředseda
představenstva
PLL a.s.

V úvodníku předchozího vydání Lázeňských pramenů se vedoucí lékař Priessnitzových léčebných lázní MUDr. Jaroslav Novotný pozastavil nad různými negativními vlivy působícími na náš organismus. Současně se ovšem zamyslel nad tím, jakým způsobem je jedinec schopen se vyrovnat s různými stresujícími vlivy, a vyzdvihl geniální myšlenky a léčebný program zakladatele našich lázní Vincenze Priessnitze.

Žijeme v době orientované především na výkon, přetlak rozličných úkolů v zaměstnání, složité předív vztahů ve společnosti i v rodině, stále větší objem informací, mnohdy čistě účelových, valících se na nás z mediálního prostoru, bereme jako normální součást života. To nám bohužel velmi často zabráňuje poslouchat a vnímat symptomy potenciálních potíží a budoucích možných nemocí.

Věřím spolu s antickými filozofy, že nemoc je velmi často obrazem stavu duše. My se stále častěji v odborném i populárním tisku setkáváme s pojmem psychosomatika (psyché – duše, soma – tělo). V užším smyslu slova jde o zkoumání vlivu duše na určitý druh onemocnění. V širším slova smyslu jde o celostní pohled na medicínu, kdy se zamýšlíme nad vlivem duševní zátěže na celkový biologický stav těla konkrétního člověka. Jsem přesvědčen, že lázeňství, jako obor následně zdravotní péče, v sobě z logiky věci sdružuje synergetický přístup k oběma pohledům na lidskou bytost. Vyvážený přístup k našim pacientům a hostům byl a je vždy na prvním místě při stanovování individuálního léčebného programu každého pobytu. Nedílnou složkou naší péče je i využívání nádherné přírody a podhorského klimatu s unikátní skladbou léčebného klimatu a místní geologie.

Zda a jak se nám daří naplňovat vizi Vincenze Priessnitze o návratu k přírodě a nastartování ozdravných procesů v lidském organismu, samozřejmě při současném využívání moderních metod medicíny, už nechám na posouzení Vás, čtenářů, návštěvníků, pacientů a hostů našich lázní. Pro letošní rok jsme pro Vás připravili řadu nových procedur a samozřejmě i bohatý kulturní program, jehož jedním z vrcholů je tradiční Zahájení lázeňské sezóny v polovině května.

Tedy za zdravím do Jeseníku, do místa, kde léčebný zábal dostal své jméno a lidé na své strasti a strádání zapomínají!

LÁZEŇSKÁ SEZÓNA
2019

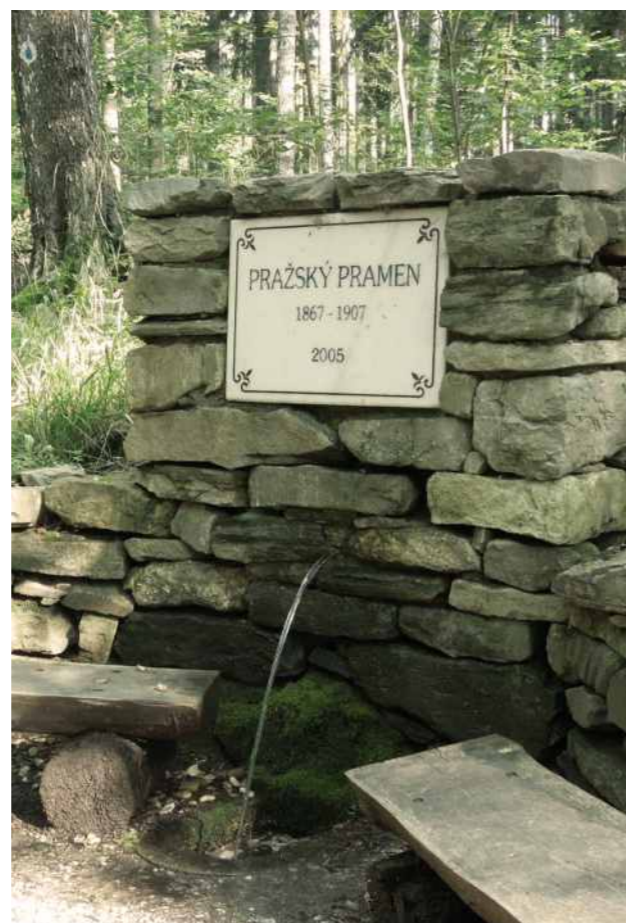
PRAMENY A PRAMENÍKY STUDNIČNÍHO VRCHU

PRAŽSKÝ PRAMEN

Rok vzniku nebo první zmínky: 1851
Nadmořská výška: 592 m
Vzdálenost od lázní: 430/514 metrů
(vzdušnou čarou/pěšky)

První zmínku o Pražském prameni máme z roku 1851, kdy se o něm psalo jako o Kuchyňkově cizineckém prameni. Pramen objevil a nechal upravit pražský bankéř J. D. Kuchyňka, druhou část svého původního názvu dostal podle toho, že jej přespolní návštěvníci nemohli snadno najít. Další zmínka pochází z roku 1856, kdy je pramen pojmenován už jako Pražský pramen (Prager Quelle). V roce 1867 a 1907 byl pramen renovován, tyto letopočty najdeme na mramorové desce s názvem, stejně jako rok 2005, kdy zatím poslední rekonstrukci provedlo Hnutí Brontosaurus za finanční podpory manželů Duškových z Chebu.

Místem vede trasa Stezky Vincenze Priessnitze a nachází se zde její II. zastavení. Pramen je dlouhodobě tekoucí, v dobrém stavu, na místě jsou lavičky. Patří mezi nejvydatnější, nejstabilnější a nejoblíbenější prameny celé oblasti.

GÉNIŮV PRAMEN

Rok vzniku nebo první zmínky: 1899
Nadmořská výška: 535 metrů
Vzdálenost od lázní: 740/800 metrů
(vzdušnou čarou/pěšky)

Géniův pramen byl zhotoven v roce 1899 jako Schindler-Quelle kamenickou firmou Schindler a syn a postaven ve Velkých Kuněticích. V devadesátých letech 20. století se jeho rozbitý pomník válel mezi kovovým odpadem zemědělské techniky na statku ve Velkých Kuněticích. Podobně oblouk s klasickým veršem, který jej nyní zdobí, byl nalezen v sutí starého supíkovického lomu.

K dvoustému výročí narození Vincenze Priessnitze nechal památku zrenovovat majitel pensionu Gräfenberg, vedle kterého se nyní nachází, ve spolupráci s památkovým ústavem. Po restauraci dostal pomník název Géniův a byl převezen na místo, kde v minulosti stával Francouzský pomník. Pomník vítá návštěvníky u hlavního záchytného parkoviště, těší se dobrému stavu, ale voda z něj teče málokdy.

EDITORIAL

Krmě mého ducha

Sem tam je ke mně směřována otázka, jestli mě tvorba Lázeňských pramenů stále baví, případně proč je, především v souvislosti s mou aktuální mateřskou dovolenou, pořád s kolegy vytvářím. Někdy jde o otázku čistě fečnickou, jindy se tážící odmlčí čekající korektní odpověď.

Abych mohla zareagovat, v duchu mi proběhnou vlastní otázky: Proč si komplikuju denní režim, ve kterém mě sotva dítě nechá zajistit běžné domácí aktivity, ještě psaním a redigováním článků, dohadováním se s grafikem? Proč ponocuju nad články, místo abych odpočívala třeba u televize nebo se pořádně vyspala?

Přes všechny existující pozitivní i negativní skutečnosti, které jsou s Prameny přímo či nepřímo spjaté, má pro mě práce nad těmito novinami zatím stále pozitivní přidanou hodnotu. Jistě, mnohé se už stalo rutinou, rok co rok se určitá témata opakují, je potřeba opakovaně prezentovat určité události. Nicméně stále přichází i témata zajímavá a nové podněty. Baví mě komunikovat s osobnostmi, které s obrovským nadšením propadly svým myšlenkám. Baví mě být v kontaktu s hloubavými, kreativními, zapálenými a pozitivními lidmi, kteří nezištně svou aktivitou obohacují své okolí.

Pokud neznáte, zapamatujte si třeba jméno Lukáše Abta, za jehož činnost by se nestyděl nejméně historik, hydrolog či krajinář. O autorovi Atlasu jesenických pramenů, Gilbertova odpočívadla při silnici do lázní, spoluautorovi vznikajícího webu jesenickeprameny.cz a dokonce lezeckých průvodců pro horolezce totiž jistě v budoucnu nebudou uslyšete. Stejně zapálená nejen do módy biedermeieru je Ivana Hrdličková. S ní sice rozsáhlý rozhovor vyšel před rokem, v sobotu 11. května při příležitosti letošního zahájení lázeňské sezóny však budete mít opět tu vzácnou příležitost setkat se s elegantním gräfenberským panstvem v podání Spolku panstva na tvrzi Žiželeves, jehož je zakladatelkou.

Stejně tak mě těší spolupráce s Jirkou Glabazňou, s nímž zajímavý rozhovor uvěřujeme právě v tomto vydání. Nesmím zapomenout ani na milé archiváře z jesenického okresního archivu Bohumil Tinzovou a Květoslava Growku. Kvůli Lázeňským pramenům si také já „musím“ udělat čas na studium podkladů, ze kterých vznikají historické články, vždyť sama ráda zprostředkovávám zajímavé informace o historii Gräfenberku a ráda objevuju na první pohled skryté historické souvislosti nebo podobnosti se současností.

Koneckonců, co bych po večerech dělala, když doma nemáme televizi? A nakonec i přiznávám, že dohadování s grafikem Davidem mě taky stále baví. To naše špičkování, kterým se častujeme od dob, kdy jsme spolu seděli v jedné kanceláři, k nám prostě patří, být bych k němu mohla být jako svědku mého muže laskavější, nebo možná právě proto.

Milé čtenářky, milí čtenáři přejí vám, aby vše co děláte, vám přinášelo smysl a naplnění.

Báječné dny vám přeje
Věra Holubová

DOPISY NAŠICH
KLIENTŮ

Dobrý den pane Ing. Macíku,

tímto emailem bych chtěla poděkovat pracovníkům Vašich lázní za veškerou péči, která mi byla věnována v době od 3. září 2018 do 1. října 2018, kdy jsem byla u Vás v léčbě.

Ubytována jsem byla na hotelu Petr Bezruč. Pokojské Katka Barnasiková a Eva Tarabašová zajišťovaly každodenní důkladný úklid, pokoje byly vždy perfektně čisté a plně svěží vůně. Jmenovitě bych chtěla poděkovat těmto zaměstnancům za jejich péči: Kamila Světlíková a Kamila Zajíčková (řízená chůze), Anetě Bilíkové (inhalace), kolektivu v jídelně na hotelovém domě Jan Ripper, a to Šárce Šindelové, Ivě Šerákové, Miluši Mackové, Janu Glombovi a paní kuchařce Kateřině Vlčkové, protože jídlo bylo vždy chutné a krásně naservírované. Dále Romaně Chmelařové, Markétě Kopřivové a Monice Kirakovjanové z časování procedur a v neposlední řadě i paní doktorce Janě Mendelové.

Děkuji za pěkný pobyt
Věra Gruchalová

PRIESSNITZŮV POMNÍK BYL V MĚSTSKÉM
PARKU ODHALEN PŘED STO DESETI LETY

Priessnitzovo sousolí připomínající sílu jeho vodoléčby je dominantou městského parku v Jeseníku od roku 1909. Začtete-li se do monografie o sochaři Josefu Obethovi, autorovi sousolí, dozvíte se i mnohé zajímavosti o jeho vzniku. Třeba fakt, že jeseničtí o něj usilovali dlouhých dvacet let.

První impuls vystavět pomník zakladateli moderní vodoléčby se v hlavách Jeseničanů zrodil už v roce 1889. Jak uvádí kniha Sochař Josef Obeth, 1874-1961 život a dílo z pera ředitelky okresního archivu v Jeseníku Bohumily Tinzové a jejího kolegy ze zlatohorského muzea Mariana Čepa, již tehdy s desetiletým předstihem městské zastupitelstvo rozhodlo o výstavbě pomníku ke 100. výročí Priessnitzova narození. Kdo by tehdy řekl, že slavnostní odhalení pomníku se uskuteční ještě o dalších deset let později!

DVACETILETÉ ČEKÁNÍ

Jen další dva roky totiž trvalo, než se vybral první příspěvek na stavbu. Bylo jím 1000 korun z pozůstatosti Kunigunde Pollo, manželky jesenického cukráře. Za další dva roky, v roce 1893, byl ustaven výbor pro stavbu pomníku. Z realizace tehdy bohužel sešlo. Nová komise vznikla v roce 1897, sochařská soutěž o nejlepší návrh však byla vypsaná až v roce 1902. Do soutěže bylo přihláшено sedm návrhů, které byly veřejně vystaveny na jesenické radnici. Vstupné 50 haléřů bylo věnováno na stavbu pomníku. Odborná výtvarná komise 20. července 1902 jednomyslně vybrala návrh Josefa Obetha, osmdvacetiletého absolventa vídeňské akademie pocházejícího z nedalekého Tereznova.

NADANÝ RODÁK JOSEF OBETH

Josef Obeth se narodil v rodině kameníka Josefa Obetha, který pracoval jako provozní mistr v kamenolomu ve Velkých Kuněticích. Bez zajímavosti jistě není fakt, že kamenolom vlastnil tehdejší gräfenberský vedoucí lékař Josef Schindler. Sám Schindler, který do kamenolomu často zajížděl, si prý všiml mimořádného nadání malého Josefa. Dokonce chtěl chlapce na své náklady poslat na studia do Říma. Tyto vize bohužel zmařila lékařova smrt.

Malý Josef však nakonec v roce 1897 opravdu ukončil studium sochařství na Akademii výtvarných umění ve Vídni. Do rodného kraje se vrátil následující rok, kdy svou první velkou zakázku získal na realizaci soch pro gymnaziální kostel sv. Františka z Assisi ve Vidnavě. Vítězstvím v soutěži na pomník se oživil jeho vztah k lázním a potvrdil návrat do Slezska.

PĚT LET SOCHÁNÍ

Na sousolí Josef Obeth pracoval mezi lety 1904, kdy objednavku převzal, a 1909. Popravdě to nebyla jednodu-

chá léta pro sochaře ani pro městskou radu. Tricetiletý umělec, jak se píše v monografii, prožíval uměleckou a snad i existenciální krizi. Také toužil po studijní cestě do Itálie, o jejíž nutnosti byl snad v tuto dobu přesvědčen více, než kdykoli dříve. Za velkým uměním, navzdory hrozbě prodloužení se termínu zakázky a zvýšení jejich nákladů, přeci jen odjel. Jak moc se nechal inspirovat géniem Michelangelovým či Berniniovým, necht' posoudí čtenář sám.

MONUMENTÁLNÍ OSLOVA
PRIESSNITZOVA ODKAZU

Mladý sochař pojal pomník věru monumentálně. Téměř třímetrovou postavu léčitele obklopuje impresionně a realisticky pojatá skupina nemocných, která se na druhé straně mění v silné a zdravé postavy. Had ovijící se kolem jedné z postav dokresluje vyjádření nemoci a utrpení. Naopak léčebnou sílu jesenických pramenů a Priessnitzovy filozofie symbolizuje vedle zdravých postav vodní nymfa,

stylizovaná zeleň či mrtvý had. Obeth tak dokonale vystihl motto památníku: Priessnitz a jeho dílo jako studnice mládí lidstva. Dolní část podstavce dotváří mramorové lavice a nádrž, do které vyvěral pramen.

Všechny postavy jsou zhotoveny z mramoru z Laaser v Dolním Tyrolsku, architektonické prvky ze zdejšího slezského mramoru z Velkých Kunětic. Celkově se na sousolí spotřebovalo 50 kubiků kamene a celková cena přesáhla 40 000 korun.

Pomník byl v městském parku slavnostně odhalen 25. července 1909 za samozřejmě účasti významných hostů a úvodního slova tehdejšího starosty města Filipa Kleina. Ve své době bylo dílo velmi ceněno a označováno za nejlepší pomník v rakouském Slezsku.

vh

PÁR SLOV S...

... dokončení ze strany 1

Málem jste se v loňských volbách objevil na pražské kandidátce TOP09, dění v Praze Vám tedy není lhostejné. Jaké změny byste v metropoli uvítal?

Myslím, že na politiku jsem stejně ještě mladý a nezkušený, a nemám čas. Protože když už, chtěl bych do toho jít naplno. A to bych zas nenahrál album, že. Jako letenský patriot bych našel mnoho témat, kterým bych se chtěl věnovat, zejména co se týká urbanismu – úprava parků, výstavba nových residenčních i obchodních budov, garáží, kultivace ulic. Nechtěl bych vyloženě do kulturní komise, víc by mě bavilo nějaký prospěšný projekt prosadit na celopražské úrovni. Tak možná někdy v budoucnu.

Lázně jsou synonymem pro relax. Předpokládám, že Vy se do lázní za relaxací ještě neženete. Jak tedy odpočíváte?

Můj program je dost náročný, takže můj relax vypadá asi tak, že spíš den nic nedělám, než bych ještě někam jel za relaxem. Uvařím si něco italského a odpočinu si u toho.

Každopádně mám rád lázně, wellness hotely a podobné zážitky. Víkendů na horách jsem přes zimní víkendy zažil několik.

Znáte Jeseník? Někoho nebo něco z Jeseníků? Nebo se v květnu do těchto končin vydáte poprvé?

Jako muzikant samozřejmě znám kapelu Priessnitz, ale přímo v městě Jeseníku jsem nikdy nevystupoval ani nebyl, je to z Prahy trochu z ruky oproti třeba Krkonošům. Nejbližší jsem byl v Krmově, Šumperku nebo Osoblaze, takže se těším. Ale na Praděd to už po koncertě nestihnou.

Na co se těšíte v nejbližší době?

Na celé turné s obměněnou kapelou. Těším se na novou energii. A taky do kina na nového Spidermana, kterého dabuju, a který se natáčí i v Česku.

vh

NESTOR LÁZEŇSKÉHO KULTURNÍHO ŽIVOTA
FRANTIŠEK SURMÍK SLAVÍ OSMDESÁTKU!

Na začátku dubna oslavil náš všudypřítomný František Surmík kulaté životní jubileum. Redakce Lázeňských pramenů se připojuje ke gratulacím s přáním pevného zdraví a neutuchajícího elánu!

František se narodil v roce 1939 pod Tatrami, kde prožil své rané mládí. Ve svých devětatřiceti letech se v říjnu 1968 přistěhoval do Jeseníku a nastoupil v podniku Rudné doly Jeseník. Tehdy si myslel, že hudbu s příchodem do Slezska pověsí na hřebík a bude se věnovat své profesi strojního inženýra. Jeho předchozí působení v hudebních tělesech, mezi kterými nechyběl Orchestr Gustava Broma, Hradišťan, Moravanka nebo Orchestr Československé televize, však bylo zárukou, že bez muziky nevydrží. Už za tři dny hrál v jesenickém hotelu Slovan, ve „Vinopě“ (Moravský hrozen) a později na Slunném dvoře a v lázeňské kavárně. Postupem času se stal nenahraditelným organizátorem a moderátorem kulturních akcí, festivalů, spoluzakladatelem Mezinárodního festivalu dechových hudeb. Pracovně je František s lázněmi svázaný od roku 1993, velkým lázeňským patriotem je však už od svého příchodu do tohoto kraje. Za své padesátileté působení v kultuře na Jesenícku získal v roce 2017 ocenění Města Jeseníku.

vh

OBNOVY, KRÁŠLENÍ, PŘEDNÁŠKY, NOVÍ SPRÁVCOVÉ I NOVÝ WEB

Prameny v roce 2019

Jak jsme informovali v zimním čísle, v průběhu roku 2018 se na jesenické radnici začala pravidelně scházet takzvaná Rada pramenů. Pod záštitou Městského úřadu ji tvoří zástupci všech místních institucí, které s prameny nějakým způsobem pracují a souvisí, od lesáků, přes archiváře a muzejníky, až po lázně a brontosauy. Na schůzi, která se konala 4. března, se probíraly a koordinovaly jednotlivé plány a záměry na letošní rok. Z následujících řádků je patrné, že po mnoha letech došlo ve vztahu k pramenům k pozitivnímu průlomů.

DEN PRAMENŮ SOUČÁSTÍ ZAHÁJENÍ SEZÓN

Minulý rok bylo z iniciativy spolku Sudetikus v městském parku nádherně ozdobeno pět blízkých pramenů. Ty nejen že poutaly pozornost kolemjdoucích, ale celkově získaly na grácii a eleganci. Tato nová tradice bude letos s podporou Města Jeseník pokračovat a dokonce jako součást zahájení lázeňské sezóny, tedy největší kulturní a společenské akce celého roku. Konat se bude ve čtvrtek 9. května. Technické služby Jeseník připraví park a prameny pro slavnostní zahájení. Místní školy ozdobí během dne prameny v parku a v lázních. Od 15 hodin proběhne v parku u sochy V. Priessnitze slavnostní zahájení Dne pramenů, poté se uskuteční tři komentované prohlídky po pramenech a památkách s průvodci. Od 19 hodin na radnici den uzavře přednáška s diskuzí na téma Voda a my, ještě předtím se v 17 hodin bude konat přednáška na téma Kde se bere v pramenech voda.

SPRÁVCOVÉ A WEB

Prosincové setkání správce pramenů a památek na radnici bylo novým impulsem pro tento program, který spočívá v pravidelné péči místních lidí o konkrétní místa v krajině. Přihlásilo se několik nových zájemců, například ZŠ Fučíkova z Jeseníku se začne starat o „Jurčskou jeskyni“, která byla nedávno objevena nedaleko Knoppova pramene. Program správce bude také součástí nového webu pramenů, který připravuje Jan Mrosek z MÚ Jeseník ve spolupráci s autorem Atlasu pramenů Lukášem Abtem. Web bude graficky navazovat na Atlas pramenů a poskytne návštěvníkům přehled o poloze, historii, současném stavu i aktuálních správčích jednotlivých pramenů. Web bude spuštěn již letos.

PRAMENY A DŮLEŽITOST VODY

Radu pramenů navštěvují také zástupci Lesů ČR, Arcibiskupských lesů Olomouc (ALSOL) a Vodovodů a kanalizací Jesenícka (VaK). Pro tyto instituce je voda životně důležitá a v posledních suchých letech se tato důležitost stává zřejmou i širší veřejnosti. VaK Jesenícka loni provedl na Studničním vrchu první etapu hydrologického průzkumu, letos plánuje projekt na opatření pro zadržování vody v krajině. Lesům ČR záleží především na nejmladší generaci, proto zapojuje školy a obyvatele do správy pramenů na Javornícku. Lesy ČR i ALSOL nabídnou v rámci zmíněného Dne pramenů 9. května v parku stanoviště s lesní pedagogikou.

OBNOVA EDITINA A ANTONÍNOVA PRAMENE

Na rok 2019 připravuje Město Jeseník renovaci Editina pramene nedaleko Muzikantské stezky. Projekt řeší stavební úpravy horních úseků oblíbené stezky, která spojuje lázně a město, a zvelebení také pramen, pojmenovaný po zesnulé zaměstnankyni lázni. Pramen se nachází na místě zaniklých statků Víra, Láska a Naděje, v blízkosti byla předloni nově vysázena třešňová alej. Město Jeseník ve spolupráci s Lukášem Abtem začalo také řešit nové využití Wesselényiho pramene na Březinově ulici v Jeseníku, který je nejstarším pramenem ve městě. Arcibiskupské lesy a statky Olomouc chystají v letošním roce obnovu Antonínova pramene pod Šerákem.

LÁZNĚ OBNOVÍ SOPHIIN PRAMEN

Stranou dění nemohou zůstat ani naše lázně. Představenstvo na začátku roku rozhodlo o tom, že bude obnoven Sophiin pramen na Ripperově promenádě. Nenápadné místo mezi Polským a Maďarským pomníkem vzniklo v roce 1899 na počest Priessnitzovy manželky Sofie, pramen se na místě nacházel do druhé poloviny 20. století. Rekonstrukcí místo získá novou podobu a umělecké ztvárnění podle návrhu výtvarnice Ivy Svobodové, bude obnoven také vodní zdroj. Dílo by mělo být hotovo a představeno veřejnosti v pátek 4. října jako součást oslav 220. narození Vincenze Priessnitze.

jg

VZPOMÍNKY NA ZDOBENÍ PRAMENŮ V MINULOSTI

Nově vystavěný nebo opravený pramen byl v minulosti často provázen menší či větší oslavou, a to nejen ve spojitosti se jménem Vincenze Priessnitze, ale také vodou samotnou. Je známo, že při podobných akcích mecenáši nechali vystavět kamennou nebo mramorovou mohylu pramene, ale zároveň ji také nechali obložit květinovou výzdobou. Z dochovaných fotografií tak můžeme vidět vavřínový věnec na bílém mramoru Polského pramene nebo naopak dubový věnec na prameni Hosanově, ale také „stuh“ z listnatých větvíček, okrašlující výrazný jehlan Francouzského (Géniova) pramene při jeho obnově nebo výrazné sloupy pramene Rumunského při jeho otevření.

Samotné prameny však byly okrašlovány i čistě pro radost pacientů. Jako v případě Emmelova pramene v roce 1893, kdy jej rok po výstavbě při jedné z vycházek ozdobilo několik rodin z Budapešti. Konkrétně se na tom podíleli pánové Reil, Görke a Fay. Na přiložené Brennerově fotografii jsou pak u pramene zachyceni při menší „bábovkové“ svačině pán Schill s rodinou a pán Fay s rodinou.

Lukáš Abt

foto: Konrad Brenner 1893, VMJ Jesenícka

Současná podoba pramene

Návrh nové podoby pramene

TIP NA VÝLET

FAKULTATIVNÍ VÝLETY PO JESENICKU LÁZEŇSKÝM MINIBUSEM

Jeseníky a Rychlebské hory jsou posety nespočtem zajímavých míst, která stojí za návštěvu. Novinkou v nabídce volnočasových aktivit pro lázeňské hosty jsou fakultativní výlety minibusem v doprovodu lázeňského průvodce na některá z nich.

Výlety s průvodcem na vybraná místa regionu lázně nabízejí už v minulosti, jejich komfort byl však do značné míry omezen možnostmi přepravy. „U většiny výletů jsme využívali veřejnou linkovou dopravu, což bylo v mnoha ohledech komplikované: dané časy dopravcem, omezené víkendové spoje, případně nutný omezený počet výletníků ve skupině,“ přibližuje hlavní důvody změny obchodní ředitelka Kateřina Tomášková. Priessnitzovy léčebné lázně tedy od podzimu do své nabídky zařadily fakultativní výlety do vybraných turistických míst pronajatým minibusem. Na výletech, samozřejmě jako dosud, účastníky doprovází lázeňský průvodce. Na rok 2019 jsou plánovány výlety turistické i poznávací, nebudou chybět ani výlety do nedalekého Polska.

JAKÁ MÍSTA S NÁMI MŮŽETE V ROCE 2019 NAPŘÍKLAD NAVŠTÍVIT?

Venušiny misky

Výrazná ostrovní hora Žulovské pahorkatiny zvaná Smolný vrch (404 m n. m.) se tyčí ze zvlněné krajiny zvané Šírava mezi obcemi Černá Voda a Kobylá. Na vrcholu Smolného se nachází přírodní památka Venušiny misky.

Nýznerovské vodopády

Vodopády Stříbrného potoka leží na území obce Horní Skorošice. Jde o kaňonovitou soutěsku se skalními prahy vytvářejícími několik vodopádů a kaskád. Vodopády se nacházejí 2 km jihozápadně od Nýznerova a 5 km západně od Žulové.

Skanzen Zlatorudné mlýny

Středověký hornický skanzen na řece Olešnici u Zlatých Hor vám v místě zvaném Údolí ztracených štol nabídne k prohlídce repliku dobových zlatorudných mlýnů ze 14. století, časů největší slávy dobývání zlata ve zdejším kraji.

Biskupská kupa

Rozhledna nad Zlatými Horami je postavena na české straně česko-polské hranice. Při dobré viditelnosti lze z věže dohlédnout do Vratislavi anebo spatřit nejvyšší vrcholky Vysokých Tater.

Dlouhé Stráně

Přečerpávací vodní elektrárna Dlouhé Stráně se v roce 2005 zařadila mezi 7 největších divů České republiky. Dlouhé Stráně jsou jednou z nejnávštěvovanějších turistických zajímavostí v Jeseníkách.

Karlova Studánka a Praděd

Lázně Karlova Studánka leží v bruntálském okrese, 15 km severozápadně od města Bruntál. Lázně stojí na místě původně železářské osady Hubertov a proslavily je prameny železité kyselky i čisté horské lesnaté prostředí. Proto je toto známé lázeňské letovisko také oblíbeným turistickým centrem a ideálním výchozím bodem na Praděd.

Pradědova galerie

Galerie se rozkládá na rozloze čtyř hektarů. Během prohlídky můžete shlédnout 250 vyřezaných plastik zvířat a hlavně chloubu řezbáře Halouzky, betlém v životní velikosti, který čítá 138 soch a váží 20 tun. Nechybí zde ani slon či velbloud v životní velikosti. Betlém byl rovněž vystaven u příležitosti světového kongresu betlémářů v Hradci Králové, kde byl oceněn titulem Největší betlém na světě.

Kateřina Galušková
vedoucí volnočasových aktivit

www.priessnitz.cz

VINCENZE PRIESSNITZE
Balneopark

V případě zájmu o podporu údržby a provozu Balneoparku Vincenze Priessnitze můžete zaslat libovolnou částku na účet č.:

230 308 000 / 0300

Společnosti Vincenze

Priessnitze, z.s., která spravuje tento unikátní lázeňský projekt.

www.priessnitz.cz

LÁZEŇSKÝ FEJETON

ZANADAVAČ
NA LAZNĚ

Zanadavač na lazně, to je v Jeseníku cosik. Každý spořádaný občan si toho musí dopřát aspoň paru razy do roka. Jak je tam draho! Jak to i ono by se mělo lepší zrobit! Jak to nemá uroveň! Jak to ide von zehn zu fűnf! A ten chodník, by se lazně měly samé za svoje postavit! A vůbec, co by na to dneska řekl Prsnic, kdyby to viděl, ten synek se musí v hrobě obracet! Prostě je třeba si pořádně ulevit a „Trautnerk Grefnberk“, zahrozit sevřenému pšěčum směrem navrch do kopca.

Tak to v tym našym stadu chodí už dvěšče let, ani za Prsnica to nebylo inši. Stejní luđe idu na fajny špacir po kolonadě, na dobre kafejo do Sofje, na libozvučny promenadni konzert, mrknuč na Brožovu na bal. Ale nebylo by to komplet, kdyby ku temu všeckemu nemohli sem tam pořádně zanadavač na lazně.

Proti gustu žádný dšputat, ale taky himlhergotfolklor není beze ztrat. Příkladem budiž historija už vjez než deset roku stara - akvapark. Kdo si to nepamata, připomenu: Akvapark měl vzniknut v laznách, tak zněla původní myšlenka, voda a lazně. Měl se postavit na placu stareho balnejo s fajnym vyhledem na Altvatergebirge. Přispěly by aji dotace z ROPy a lazně by pokryly provoz. No ale hned vypuknul skandal, občanstvo začalo nadavač a šefredaktor Plíživy kontra pisal, že se přeci nebudě pomahač sukrome firmě v podnikání! Kaj bysme došli? Trautnerk Grefnberk! A zastupitelstvo teda, že kvakvapark se za ty stamiljony radši postaví dole ve měšče a provozovač ho budě městsky úřad. Tož se projektovalo, planovalo, paru roku to cele trvalo a naraz klíčova otázka: mein gott, jak město utahne provoz takeho velkeho vodovodního zařízení? Projektanti a komise odčerpaly milijony a nakoněc žádná banka nepochytila uvěr a bylo.

Kdyby zůstalo u původní myšlenky, mohli už místo druhe pulky toho kvakvaparku davno spokojeně nadavač na lazně ve fajnym novym bazeně s vyhledem na Altvatergebirge na placu stareho balneja. Nuž, proti gustu žádný dšputat.

Ekzistuje enem jedna jedina možnost, kera by mohla zastavit všechny ty pravidelne hromy blesky co letaju navrch do kopca. A možna by to bylo všeckym třa:

Kdyby se lazně na čtyry roky zavřely tajak v Lipove a nebylo by zichr, esli vubec ešče budu kdy fungovač. To by byl zrazu himlhergotfolklorem koněc. Tož, byl by to inši pocit ze zavření fabriky než až v Ostravě skončí Ocelor Mital. A isto ne jeden jesenícky občan by připominal ty nešťastne roby, co cely dluby život nadavaju na svojego chlopa, ale největší neščešči a nařek na nich přidže, až když ten jejich hrozny chlop umře.

Co řeknut na zavěr? Aby nědošlo k omylu, netvrđim, že je v tych našich bad všecko doskonale a že nemamy žádné rezervy. Tvrđim, že i kdyby zrazu naraz začalo v laznách direktorovač a kuryrovač aji deset Prsnicu, nic by to nepochytilo. Bo o co tu ide, ať je u kormidla Prsnic nebo Niprsnic, je zalezitost principu: zanadavač na lazně...

Raz se to može stat skutečnostum, že po laznách i s Trautnerk Grefnberk himlhergotfolklorem budě veta. No ale dokud se line para z bazenu a dym z kuřackych koutku, sme furt tu. A je možné volač jak v Ostravě: když se kuři, tak se daři! A je možné dopřač se luksus, kery v inšich městach nemaju: zanadavač na lazně.

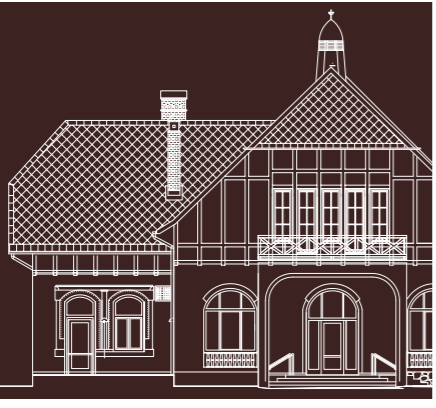
Občan z Gräfenberku
původem z Prajské

SLOVNÍČEK

von zehn zu fűnf	od desíti k pěti
Trautnerk Grefnberk	nenasytní majitelé lázni
zahrozit sevřenému pšěčum	pohrozit sevřenou pěsti
fajny špacir po kolonadě	hezká procházka po Ripperově promenadě
mrknuč na Brožovu na bal	jít se podívat na ples s Brožovou
himlhergotfolklor	soustavné nadávání a stěžování
stare balnejo	budova balneoprovozu
šefredaktor Plíživy kontra	redakce Jeseníckého týdeníku
a možna by to bylo všeckym třa	a možná by to všichni potřebovali
a nebylo by zichr nešťastne roby v tych našich bad	nebylo by jisté nešťastné manželky v těch našich lázních

WIENER
KAFFEEHAUS
RESTAURANT

KÁVA | DEZERTY | JÍDLA

PŘEDSTAVUJEME KORPORÁTNÍ KLIENTELU

Pardubická společnost Synthesia, a.s. je předním evropským výrobcem tzv. kvalifikované chemie, do které spadají například pigmenty pro výrobu nátěrových hmot a tiskových barev, barviva pro textilní, papírenský a kožedělný průmysl a výrobky určené pro zdravotnické účely. Firma s téměř stoletou tradicí zaměstnává cirká 1600 zaměstnanců, jenž mohou díky firemním benefitům rekondiční pobyt strávit právě na Gräfenberku.

Zdraví zaměstnance a jeho vitalita ovlivňuje jeho výkonnost a efektivitu práce. Jakým způsobem zajišťujete zaměstnancům rekondiční pobyty?

Celou agendu zajišťuje kolegyně na personálním oddělení a musím říci, že ke spokojenosti všech. V loňském roce vyřizovala lázeňské pobyty pro 86 zaměstnanců a 66 rodinných příslušníků.

Kteří zaměstnanci mohou využívat rekondičních pobytů?

Rekondiční pobyty mohou využívat všichni naši zaměstnanci. Synthesia poskytuje příspěvek, jehož výše se odvíjí od typu pracoviště. Zaměstnanci, kteří pracují v jednoměnném režimu, mají příspěvek ve výši 1 500 Kč, zaměstnanci ve směnných provozech s chemickými látkami pak 2 000 Kč. V letošním roce jsme navíc připravili pro zaměstnance systém čerpání benefitů, nyní hodně používaný pojem Cafeteria, kdy každý zaměstnanec má svůj účet, na který dostane od zaměstnavatele peníze, které může čerpat na benefity, např. i na lázeňské pobyty.

Jaké další benefity mohou Vaši zaměstnanci využívat?

V rámci Cafeterie je škála hodně široká, zmíním asi nejvíce využívané. Tak např. již zmiňované lázeňské pobyty, vstupy do bazénů, posilovny, kina, divadla, koncerty, zájezdy, jazykové kurzy, služby optika, zubařské ošetření, letní tábory atd.

Vnímáte, nebo přímo měříte, spokojenost s ozdravními pobyty, zdravotní stav či výkonnost po návratu do zaměstnání?

Řekla bych, že návrat do zaměstnání sledujeme komplexně. Jedno je společné u všech. Jsou odpočatí, uvolnění, plní zážitků, jak z rehabilitací, tak ze sportovních výkonů v rámci vycházek a túr po horách a samozřejmě i zážitků kulturních. Stručně řečeno – zaměstnanci se nám vrací nabití elánem.

 Synthesia
Chemie pro budoucnost

Ing. Olga Marečková

personální ředitelka
SYNTHESIA, A.S.

S Priessnitzovými léčebnými lázněmi spolupracujete více než deset let. Vaši zaměstnanci jsou s pobyty v našich lázních tedy spokojeni. S jakými dojmy se vrací? Případně by rádi něco zlepšili?

Priessnitzovy lázně jsou dle našich zaměstnanců zárukou kvality a ti, kteří je navštívili, se pravidelně vrací. A co chválí? Vše. Ubytování, stravu, procedury, milý personál, prostě celkovou péči. Samozřejmě rovněž celý venkovní areál, bylinkové zahrádky, stezku živé vody, venkovní balneo... a tak bych mohla pokračovat dále.

Jste jednou z nejvýznamnějších evropských firem v oboru chemie. Který projekt či technologická inovace Vám udělala největší radost?

Zabývám se personalistikou, tak tedy personální projekt. Spolu se Střední průmyslovou školou chemickou jsme vypracovali systém vzdělávání dospělých, tedy přesně zaměstnanců Synthesia, kteří do firmy nastoupí, pracují ve výrobě a nemají chemické vzdělání. Tito zaměstnanci mají možnost projít rekvalifikací a doplnit si chemické vzdělání v kvalifikaci Chemik pro obsluhu zařízení (cca 190 hodin výuky) anebo Chemik – laborant (cca 130 hodin výuky), kombinací obou kvalifikací lze získat i výuční list v oboru Chemik. Výuka probíhá ve škole a já mám vždy ohromnou radost, jaké pokroky naši zaměstnanci – studenti dělají. Školou a tedy rekvalifikačním kurzem nám již prošlo 135 zaměstnanců. Veškeré náklady hradí Synthesia.

Znáte Jeseníky? Už jste si dopřála i Vy pobyt v lázních?

Upřímně, v Jeseníkách jsem byla, už je to ale hodně dávno. Vzhledem ke svému bydlišti jsem spíše návštěvníkem Krkonoš, ale letos jsem si řekla, že udělám změnu. A hlavně se chci podívat do míst, kde naši zaměstnanci vyjmenují všechna možná superlativa nej nej a nenapadá je, co zlepšit. Takové místo pěci člověk musí navštívit.

Jak nejraději relaxujete?

Nejraději jakýmkoli pohybem. Turistika, kolo, běhky, sjezdovky, hlavně venku. Tělocvičny mě nelákají.

vh

KNIŽNÍ TIP

Maléry něžných romantiků

Jan Hůla

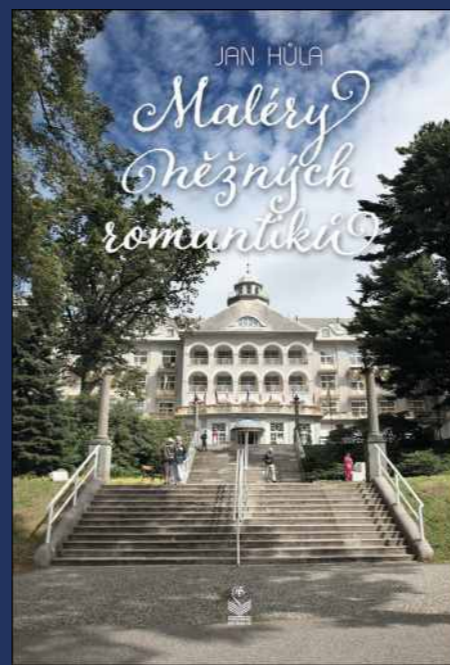
Nakladatelství Petrklíč 2018, s. 200

Na konci roku 2018 vyšla kniha o tom, co prožívá v Lázních Jeseník nejen pacient a co pro mnohé z nich je snad ještě důležitější než procedury a zdravý vzduch. Knihu třinácti příběhů s názvem Maléry něžných romantiků vydalo nakladatelství Petrklíč, jejím autorem je zkušený publicista, novinář a dlouholetý návštěvník našich lázní Jan Hůla.

„V lázních Priessnitz, kde se povídky odehrávají, se léčí především bolavé duše. Scházejí se zde lidé mimořádně citliví a vnímaví, kteří dokáží své emoce prožívat s velkou intenzitou. Často létají ke hvězdám, protože jsou zamilovaní. Proměny citů přinášejí silné zážitky, strhující děj; velkou radost, ale i smutek. I ten však může být krásný, nebo alespoň sladce hořký,“ uvádí knihu sám autor.

Jan Hůla působil většinu své profesní dráhy jako kulturní redaktor v Československém a později Českém rozhlasu. Jde o zkušeného publicistu, který vydal řadu knih o známých osobnostech z řad českých herců – Lubě Skořepové, Janu Krausovi, Vítězslavu Jandákovu, známá je zejména Žpověď na konci cesty – knižní rozhovor s Miroslavem Horníčkem.

Pro novou knihu čerpal náměty z řady svých pobytů v jeseníckých lázních. Nechal se inspirovat jejich atmosférou, která podle něj přeje nezavaznému flirtování, ale i vzniku hlubokých vztahů. „Ty končí někdy uzavřením manželství, jindy deziluzí. Vždycky však přinášejí povznášející prožitky romantické lásky, které umocňuje krásná příroda. Vztahy vznikající v lázních mají proto výjimečný citový náboj.“

Ukázka z knihy

„Pane, primáři, proč je v lázních tolik andělů?“

„MUDr. Novák se zatvářil překvapeně. Rozvedl jsem svou myšlenku. „Mám na mysli ženy, které se zabývají duchovními problémy či dokonce mystikou...“

„Vy jste se s takovými setkal?“

„Ano, do jedné jsem se zamiloval.“

„Nevím, jestli vám mám blahopřát, nebo vás litovat. Musíte však počítat s tím, že když se někde léčí bolavé duše, tak se tam rojí andělé, ale i démoni.“

Primář považoval diskusi za uzavřenou, rozhodl se odkráčēt za svými povinnostmi. Pomalu mizel v modrozlatém oparu, až se úplně rozplynul.

Čtenář se na stránkách knihy setká i s některými osobnostmi z řad zaměstnanců lázní, i když většinou pod změněnými jmény. Každá z povídek je kromě názvu uvedena citátem a podtitulem z hudební italský, například Animoso (odvážně), Con spirito (ohnivě), Fervido (vroucně), Appassionato (vášnivě).

Kvůli akcentu na romantické vztahy a emoce jsou Maléry něžných romantiků určeny především ženám a lázeňským švihákům. Knihu lze zakoupit na recepci LD Priessnitz za 200 Kč

ig

LETNÍ FOTOGRAFICKÁ SOUTĚŽ

Priessnitzovy léčebné lázně vyhlašují **letní fotografickou soutěž** pro své příznivce a veřejnost: Pošlete nám fotografii, ze které by měl radost Vincenz Priessnitz, zakladatel moderní vodoléčby, který uzdravoval vodou, pohybem a střídmostí. Jeho životní odkaz je aktuální i v naší moderní době a my se těšíme na vaše snímky, které tento fakt názorně zdokumentují. Fotografie můžete doprovodit komentářem.

Příspěvky do soutěže zasílejte mailem na adresu fotosoutez@priessnitz.cz do 10. srpna 2019.

Nejlepší snímky budou zveřejněny v příštím čísle Lázeňských pramenů a na Facebooku Priessnitzových léčebných lázní. Autoři vítězných fotografií obdrží dárkové poukazy na tradiční Priessnitzovy procedury.

 Priessnitz
LÉČEBNÉ LÁZNĚ JESENÍK

MUZEUM VINCENZE PRIESSNITZE BRZY DOSTANE NOVOU PODOBU

Muzeum Vincenze Priessnitze, sídlící v jeho rodném domě, letos vstupuje do dvacátého roku své existence. Jeho podoba již přestává splňovat nároky návštěvníka druhé dekady 21. století. Tuto situaci si Vlastivědné muzeum Jesenicka jako provozovatel expozice dlouhodobě uvědomuje a několikaletá příprava návrhu její nové tváře tak letos vstupuje do své závěrečné fáze.

Se zahájením rekonstrukce je počítáno začátkem jara příštího roku a s otevřením ještě téhož roku. Dosavadní Expozici Vincenze Priessnitze a lázni Gräfenberk bude v letošním roce stále možné navštívit po ukončení provozní přestávky od 10. května, tedy souběžně se zahájením lázeňské sezóny. Do konce června bude otevřena v pátek od 14.00 do 17.00 hod., o víkendech již od 10.00 hod. Pro prázdninové období je otevírací doba stanovena na čtvrtek až neděle vždy od 12.00 do 17.00 hod.

A na co můžeme potenciální návštěvníky nové expozice již dopředu nalákat? Zásadní změnou bude zejména rozšíření prostoru o druhé patro. Tím získá muzeum další dvě místnosti, které pomohou rozšířit tematický rozsah expozice. Vedle akcentu na osobnost Vincenze Priessnitze, vývoj lázni po jeho smrti a podobu vodoléčby, resp. celého způsobu lázeňského pobytu, nabídnou nové prostory rozšíření o téma lázeňské architektury a stavebního vývoje Gräfenberku spolu s místností věnované pramenům, např. v kontextu jejich geologických a chemicko-fyzikálních vlastností. Moderní háv expozice zajistí několik multimedialních a interaktivních prvků. Těšit se lze na nové pojetí, rozšíření a komfortnost prostoru, podobu expozice respektující současné technologické a vizuální trendy a v neposlední řadě celou řadu nových exponátů, zejména ze sbírek Vlastivědného muzea Jesenicka.

Jan Petrásek
Vlastivědné muzeum Jesenicka

KLAVÍRISTKA ALICE HERZOVÁ-SOMMEROVÁ

Slavné návštěvy na Gräfenberku

Liberální duch Československa se projevil i na Gräfenberku, kam v meziválečném období zavítala i pražská politická a intelektuální elita bez ohledu na národnost či dorozumivací jazyk. K nim patřila i mladá klavíristka Alice Herzová.

Alice Herzová se narodila 26. 11. 1903 v pražské umělecky založené podnikatelské rodině. Židovský původ přiváděl do jejich domu mnohé umělce. Její matka totiž pocházela z hudební moravské rodiny, od dětství se přátelila s Gustavem Mahlerem. K jejím přátelům patřili např. Franz Kafka a Max Brod.

Alice začala hrát na klavír v pěti letech a již jako teenager dávala hodiny a vystupovala na klavírních koncertech s bohatým repertoárem skladeb od Schumanna, Bacha, Beethovena, Suka a Smetany. V 16 letech byla přijata jako nejmladší žákyně ke studiu na německé hudební akademii v Praze. Byla nesmírně talentovaná, o čemž svědčí i její jazyková výbava: naučila se také mimo češtiny a němčiny i hebrejsky, latinsky, francouzsky a anglicky. Po smrti otce se v roce 1931 vdala za hudebníka Leopolda Sommera a v roce 1937 se jim narodil jediný syn Raphael († 2001), který se později stal cellistou.

VZPOMÍNKA NA GRÄFENBERK

Na Gräfenberk jezdila Alice poměrně často, její sestra Mízi se totiž provdala za lékaře Emila Adlera, který získal práci v Priessnitzově sanatoriu. V létě 1927 sem přijela poprvé a švagr jí rezervoval pokoj v sanatoriu, kde byl i klavír. Alice toho využila ke koncertování pro lékaře a pacienty. O rok později byla ubytována v Annenském dvoře. Jejím vděčným posluchačem byl primář Josef Reinhold, který ve své vile pořádá domácí koncerty.

Večery připomínaly stylové oslavy. Při příchodu hostů již v krbu plápolal oheň. Sedm proutěných křesel, někdy i více, bylo rozmístěno ve svátečním salonu tak, aby hosté seděli v bezprostřední blízkosti křídla značky Stenway a viděli tak na pianistku i oheň v krbu.

Alice musela hrát takřka jic spatra. Josef Reinholdovi se líbila myšlenka poskytnout svým hostům koncert na přání, kdy by si každý host mohl vybrat svou oblíbenou skladbu.

Alice se zde seznamovala s dalšími lázeňskými hosty, kteří ji otevírali intelektuální obzory i koncertní možnosti, jako např. berlínský malíř Emil Orlik či dr. Ernst Boronow z Vratislavi.

HOLOKAUST

Po záboru Československa nacistickým Německem začala pronásledování Židů. Alice s manželem a synem kvůli nemocné matce neutekli, zůstali v Praze, přišli o majetek, nesměli vystupovat, hrát, učit nežidovské osoby, zůstali prakticky bez prostředků. V roce 1943 byla rodina jedním z

posledních transportů převezena do Terezína. Dostali se do tzv. „oddělení pro organizování volného času“, byli členy táborského orchestru, který pořádal po pracovní době pro uvězněné hudební vystoupení. Odehrála tam asi 150 koncertů, hudba byla pro ni prostředkem jak uniknout

okolní kruté realitě, hladu, ponižování a všudypřítomné smrti. Nacistická propaganda tímto představovala Terezín okolnímu světu a Červenému kříži jako výkladní skříň své péče o Židy.

Alice vystoupila jako pěvkyně v terezínském nastudování Verdiho Requiem, které mělo více než 15 repríz. Její syn Raphael zpíval v dětské opeře Brundibár od Hanse Krásky. Později vzpomínal, jak usilovně se ho maminka snažila uchránit od hrůzných atmosféry a podařilo se jí to natolik, že si z dětství nevybavuje žádné traumatické zážitky. Byl jedním z pouhých 130 dětí, které přežily. Manžel byl ale deportován do koncentračního tábora v Osvětimi a pak do Dachau. Svou matku a manžela již nikdy nespátala.

POVÁLEČNĚ VYROVNÁNÍ

Po válce se spolu se synem vrátila do Prahy. Nezapomněla navštívit Gräfenberk. *Jednoho dne se u dveří objevil Josef Reinhold. /.../ S pomocí své křesťanské ženy a za dobrodružných okolností přežil v ruském úkrytu – vrátil se jako duševní a tělesná troska. Alice jej ještě naposledy vzala na jeden ze svých koncertů. Již při první Beethovenově sonátě jej roztrásl křečovitý pláč – sál musel opustit předčasně. O několik měsíců později zemřel v Praze.*

V roce 1949 odjela Alice do Izraele, kde vyučovala hudbu na Jeruzalémské konzervatoři a na hudební Akademii. V Izraeli, kde žila 37 let, svou pedagogickou činností významně přispěla k zachování hudebního odkazu česko-židovských hudebních skladatelů zavražděných v nacistických vyhlazovacích táborech. V roce 1986 se odstěhovala za synem do Londýna. V České republice ji v roce 2008 představila režisérka Olga Sommerová v dokumentu Sedm světél o osudech žen, které přežily holocaust. V roce 2010 obdržela medaili Ministerstva kultury ČR Artis Bohemiae Amicis za šíření dobrého jména české kultury ve světě. Její životní příběh se stal předlohou pro knihu Melissy Müllerové a Reinharda Piechockého *Rajská zahrada v pekle: Život Alice Herz-Sommer* vydanou v Mnichově roku 2011. Zemřela 23. 2. 2014 v Londýně.

Mgr. Květoslav Growka
SOKA Jeseník

TIP NA VÝLET

STEZKA ŽIVÉ VODY

Nejdelší z okruhů Lázeňských stezek vede po 11kilometrové trase kolem celého Studničního vrchu a je zároveň naučnou stezkou. Vzhledem k její délce není možné projít Stezku živé vody v rámci klimatoterapie, na její návštěvu je nutné počítat s časovou náročností nejméně tři hodiny. Kdo chce mít dostatek času na pročtení a prohlédnutí všeho, co stezka nabízí, včetně výhledů do severních polských rovin, může klidně počítat i s časem okolo pěti hodin.

Stezka se zaměřuje na vodu a její vlastnosti, tedy na téma, které se v posledních letech stává více a více aktuálním. Na panelech najdete kromě mnoha inspirujících informací především fotografie takzvaných vodních krystalů. Ty byly pořízeny z devíti místních vzorků metodou, kterou vynalezl japonský badatel Masaru Emoto. Ten objevil fascinující rozdíly v krystalické struktuře vody z mnoha různých zdrojů a různých podmínek na planetě. Fotografie vody z jeseníckých pramenů, vodovodu a z řeky Bělé si můžete prohlédnout po trase, některé z nich i přímo na místech odběru vzorků.

Po trase Stezky živé vody se nachází také 17 historických pramenů, připomínajících slávu lázni Gräfenberk v 19. století. Zmínit můžeme Čenčkův pramen, postavený na počest Priessnitzova syna Vincenze Pavla, Meklenburský a Finský pramen, jejichž vznik souvisí s pacienty z těchto zemí, nebo majestátný Vídeňský pramen, rekonstruovaný v roce 2010. Dětem zpestří cestu dřevěné sochy pohádkových bytostí přírody - rusalky, vodní víly, ohnivého muže, trolla, lesního skřítky a další.

Stezka byla slavnostně otevřena v říjnu 2010 a tímto počínem bylo završeno osmileté obnovovatelské úsilí Hnutí Brontosaurus v programu Cesta ke kofenům. Stezka živé vody má také svou „sesterskou“ Stezku Vincenze Priessnitze, obě se protínají a potkávají u Jitřního pramene.

Vyrazíte-li na cestu, doporučujeme kvalitní pevnou obuv, na několika místech je náročnější lehce podmáčený terén. V horních partiích stezky lze v některých úsecích ještě i v květnu narazit na sníh. A pozor, vodu si s sebou brát nemusíte, po cestě je jí dostatek!

ig

K LÁZEŇSKÉMU LÉTU PATŘÍ PROMENÁDNÍ KONCERTY

pátek 5. 7. 2019 v 16 hodin
BigBandy z Polska

sobota 6. 7. 2019 v 15 hodin
88 Twice Jazz Duo

neděle 7. 7. 2019 v 15 hodin
Jesenická dvanáctka

neděle 14. 7. 2019 v 15 hodin
NaWrat

neděle 21. 7. 2019 v 15 hodin
Dynybyly Band

neděle 28. 7. 2019 v 15 hodin
Oškerova dechovka

neděle 4. 8. 2019 v 15 hodin
DownBeatDixielandBand

neděle 11. 8. 2019 v 15 hodin
California Band

neděle 18. 8. 2018 v 15 hodin
Holátka

neděle 25. 8. 2019 v 15 hodin
Brass Band Šohaj

neděle 1. 9. 2018 v 15 hodin
Zdeněk Jurčík Band

další informace naleznete na:

www.priessnitz.cz

ZA POZNÁNÍM I ZÁBAVOU V LÁZNÍCH A JEJICH OKOLÍ

Areál

Krásy Jeseníků můžete obdivovat také ze **STŘEŠNÍ VĚŽIČKY SANATORIA PRIESSNITZ**. Už v minulosti byla přístupna veřejnosti, ale poté se více jak na desetiletí návštěvníkům uzavřela. Od roku 2013 však opět vítá všechny, kteří chtějí mít Pradědovu říši alespoň na chvíli jako na dlani.

Areál

VLÁČEK LÁZEŇÁČEK pendluje podle jízdního řádu mezi lázněmi a Jeseníkem, převez vás však také po lázeňské promenádě či Balneoparku. V hlavní sezóně jsou organizovány výlety do blízkého okolí, jako na Čertovy kameny, k jeskyním Na Pomezí nebo na oblíbený Lesní bar.

Areál

Výrazným prvkem jesenícké krajiny je **RIPPEROVA PROMENÁDA**. Vždyť je tvořena zhruba 260 stromy, mezi nimiž je také 370 let stará lípa. Na promenádě objevíte mnoho jedinečných pomníků a památníků jednotlivých pacientů i celých států jako doklad věčnosti za uzdravení. Nebo budete mjet odpočívadla a vyhlídky.

Areál

BYLINKOVÉ INHALATORIUM svým charakterem připomíná staré barokní zahrady a vůněmi levandule, máty, růží či meduňky zahrady našich babiček i slunnou Provence. A nejen to!

Areál

FITPARK PRIESSNITZ kombinuje aktivní zábavu a sport s nejništějšími klimatickými podmínkami a horskou přírodou. V prostoru nad Balneoparkem se můžete těšit na posilovací stroje využívající převážně váhy vlastního těla pro procvičování chůze, kloubů a rozvoj koordinace. Zároveň si užijete jedinečných výhledů na hřebeny hor.

Areál

Zahrajte si u nás **DISC GOLF**, oblíbenou hru odvozenou z golfu! Místo golfového míčku se však do jamky snažíte z určitého výhoziště umístit létající disk. A jamka? Tu tvoří ocelový koš. Cílem hry, která vznikla v USA, je tak dokončit jamku s nejmenším počtem úderů, tedy hodů. Hracím prostorem je Park Vincenze Priessnitze. Půjčovna disků je v LIC.

Areál

Neobyčejným a energeticky velmi silným místem je **JÍŽNÍ SVAH**. Jeho sochařsko-krajinářská kompozice, pojmenovaná „Cesta života“, je považována za jednu z nejvýznamnějších sochařských realizací v české krajině. Jedenáct sochařských objektů ze slezské žuly symbolizuje přírodní děje, lidskou existenci a jejich vzájemné propojení.

Areál

Při svých toulkách areálem lázní se nezapomeňte posadit na **MONUMENTÁLNÍ MRAMOROVOU LAVICI**. Tato kulturní památka, na které se budete cítit skoro jako trpaslíci, byla zachráněna před úplnou zkázou v roce 2012. Její jedinečnost spočívá v rozměrech a netradičním sochařském reliéfu zobrazujícím návrat starých Germánů z lovu na medvěda.

Areál

Náš **BALNEOPARK** je vlastně speciální „vodní zahrada.“ Můžete se v ní brodit potůčky, vyzkoušet Priessnitzy lavičky nebo Priessnitzy stříky. Na nejodvážnější návštěvníky čekají i přírodní sprchy se studenou pramenitou vodou. Ten nejpříjemnější pocit relaxace však zažijete na mateřídouškoví provoněných slunečních terasách.

Areál

V Priessnitzy rodném domě je dnes umístěna **STÁLÁ EXPOZICE** věnovaná jeho životu a počátkům vodoléčby. Podle historických analýz dvaapadesátiletý Priessnitz zemřel také přímo v lázních, v lázeňském domě Hrad. Na lázeňské kolonádě od roku 1853 stojí novogotická hrobka, v níž je pochován se svou ženou Sofií a dcerou Karolínou.

Areál

Legendární dánská stavebnice LEGO baví malé i velké po celém světě více než šedesát let. Do ráje barevných kostek vstoupíte i u nás. V lázeňském **MUZEU KOSTEK** je vystaveno na tisíce modelů aut, robotů, pohádkových postav a budov. Nedílnou součástí muzea je také herna, kde si nejen děti mohou postavit cokoli podle své fantazie.

Areál

Netradiční přírodní hřiště v sousedství Balneoparku, **HÁJ VÍLY OZDRAVY**, stále postupně vzniká, rozhodně už však stojí za návštěvu! Jeho páteřní stezka s „mluvícími květinami“, o kterou se stará hejkal Zurčala, vás dovede k labyrintu, „nádržím zádržím“ se stavidélky a pumpou, „opičímu domku“ určenému k lození nebo dokonce k „obří výhledě“.

Areál

Přesně sto sedm kilometrů značených cyklistických okruhů **JESYKLO** prochází Sokolským hřbetem nad jeseníckými lázněmi a Českou Vsí, zavedou vás však i do Zlatohorské vrchoviny a pod hřebeny Jeseníků. Vyberte si každý! Příležitostný cyklista, cyklistická rodinka i náruživý biker si mohou trasu zvolit podle délky, převýšení a náročnosti terénu.

Areál

Oblast **STUDNÍČNÍHO VRCHU** je vskutku jedinečným místem. Ve zdejší krajině se, coby dědictví z dob Priessnitze a jeho následovníků, nachází desítky pramenů, pomníků, vyhlídek, památných skal, křížů a dalších zajímavých míst. Objevovat je, ochutnávat jejich vodu a atmosféru můžete i vy díky tematickým turistickým stezkám.

Areál

Už Vincenz Priessnitz ve zdejších lesích zřizoval sprchy, tehdy ještě oddělené – dámské a pánské. Dnes na vás čeká na místě původní pánské sprchy Concordia z roku 1839, nedaleko pramene Anna a Bezruč, komfortní **LESNÍ SPRCHA SVORNOST**.

Cca 4 km

NAUČNÁ STEZKA ČESKÁ VES, dlouhá necelých osm kilometrů, začíná na tzv. Jižní vyhlídce kopce Krajník, na modré turistické znače pouze 4 kilometry od lázní. Na stezce minete výhledy k lázním i do Polska, obnovený kostelík, málo známé prameny, vodní mlýnky na potoce, skály vyhledávané lezci nebo dokonce pozůstatky válečných zákopů.

Areál

NAUČNÁ STEZKA SCHROTH – PRIESSNITZ spojuje sedlo Na Pomezí s Priessnitzyými léčebnými lázněmi. Trasa má celkem osm zastavení a měří necelé čtyři kilometry. Díky svému asfaltbetonovému povrchu je vhodná nejen pro pěší, ale také pro cyklisty, inline bruslaře a maminky s kočárky.

Areál

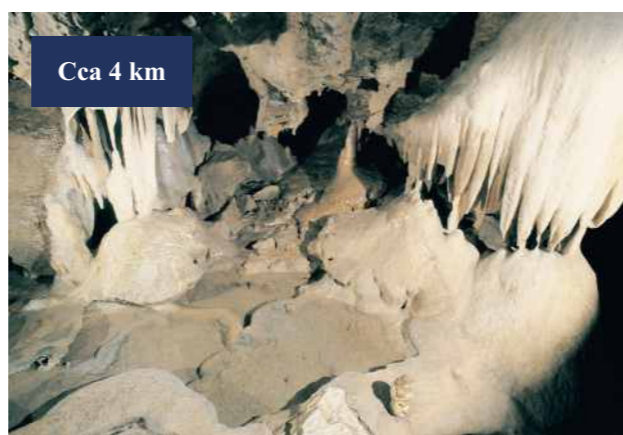
V jednotlivých sekcích **PARKU HER** si můžete zahrát vlastní turnaj v minigolfu, porazit přátele v ruských kužlkách nebo ve stolním tenise. Spousta legrace si užijete na hracím poli venkovního Člověče, nezlob se! Strategické myšlení si naopak procvičíte u venkovních šachů. Park nezapomíná ani na milovníky francouzského pétanque.

Cca 3 km

Až do dob tortury se ponoříte a téměř tváří v tvář s první čarodějnicí se setkáte při návštěvě **VLASTIVĚDNÉHO MUZEA JESENICKA**. Jesenické muzeum se chlubí unikátní expozicí, která poodkrývá bolestnou historii čarodějnických procesů. Sami projdete ohněm a osáháte si okovy, palečnice, masky hanby, skřípce nebo se posadíte na čarodějnické křeslo.

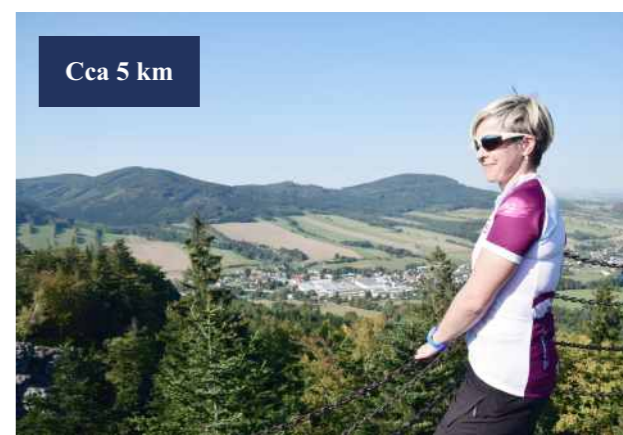
Cca 4 km

Pokud se chcete schovat před horkým letním dnem nebo naopak před dnem deštivým, vydejte se do hlubin Rychlebských hor! Nedaleko lázní, asi 4 km po nenáročném turistické trase, totiž najdete nejrozsáhlejší jeskyně v mramoru u nás. Není proto divu, že **JESKYNĚ NA POMEZÍ** patří mezi nejnavštěvovanější turistická místa Jesenicka.

Cca 13 km

JESKYNĚ NA ŠPIČÁKU je považována za nestarší písemně doloženou jeskyni ve střední Evropě a známá je krásnou Srdečovou chodbou. Unikátem jsou rovněž nedávno zrestaurované renesanční malby a alchymistické symboly. Jeskyně byla zpřístupněna také díky Priessnitzovu zeti Johannu Ripperovi, který byl původně vojenským topografem.

Cca 5 km

Nejen čarodějnice, ale i další temné síly jsou podle bájí spojeny s jesenickými horami. Nad Jesenikem se nachází oblíbená skalní **VYHLÍDKA ČERTOVY KAMENY**. Snad prý čert pomohl vytvořit skalní útvar, podle kterého se jmenuje i přilehlá turistická chata. K „Čertákům“, jak jim jeseničtí přezdívají, můžete dojet z města a lázní vláčkem Lázeňáčkem.

Cca 14 km

Udělejte si výlet k **CHATĚ JIŘÍHO NA ŠERÁKU**, která více než sto let večer co večer svítí do kraje jako horská bludička. V jejím okolí se nachází trojice skalních útvarů, které jsou mimo jiné opředeny bájemi a pověstmi. Obří skály vytvořil obr Amík, skaliska na Vozkovi naopak připomínají smutný osud zkamenělého vozky. Kolem Keprníku zas najdete starý Lichtenštejnský prales.

Cca 7 km

Chtěli byste hodiny pozorovat ušlechtilý pohyb jelenů, drbat je pod bradou, nabízet pamlsky, které vám sežerou přímo z ruky? Takový sen vám splní **JELENÍ FARMA V DĚTRICHOVĚ**. Na ploše 14 hektarů se pohybuje přes sto jelenů, laní a kolouchů. Výlety do Dětrichova pořádáme i od nás z lázní.

Cca 7 km

Od Čertových kamenů se můžete vydat po modré značce k **ROZHLEDNĚ ZLATÝ CHLUM**. Tato 26 metrů vysoká kamenná dominanta Zlatohorské vrchoviny je od „Čertáků“ vzdálena 1,5 km. Když zdoláte celkovou nadmořskou výšku vrcholu 908 m n. m. a 145 schodů rozhledny, naskytne se vám opravdu prima výhled na město, lázně, hřebeny hor, ale také do polských rovin.

Cca 20 km

Jen Sokolský hřbet s jeho vrcholem, nám tak velmi známým Studničným vrchem, nás dělí od vesničky Černá Voda. Donedávna byla pro většinu z nás neznámá. Ale dnes se do malé slezské vsi sjíždějí nadšenci ze všech koutů naší vlasti, Polska a bůhví odkud. Proč? Přeci na **RYCHLEBSKÉ STEZKY!**

Cca 8 km

LIPOVSKÉ STEZKY jsou mladšími a jednoduššími sourozenci Rychlebských stezek. Na celkem osmi kilometrech terénních vln a skoků v členitém terénu, v lese i na loukách si můžete vyzkoušet svoji bikerskou všestrannost. V Lipové-lázních se naučíte základní technice a návykům jízdy v terénu, které později uplatníte právě při návštěvě Černé Vody.

Cca 11 km

Na první pohled nenápadný srub u jedné z mnoha cest vinoucích se po svazích Rychlebských hor. Když dojdete blíž, neodoláte si odpočinout. Ba co víc! Najdete zde chladící se pivo, limonádu, kousek dál něco k snědku. Berete si, nač máte chuť, ale nikdo vás nekasíruje, platíte sami do nenápadné pokladničky u srubu. Vítejte v **LESNÍM BARU** nad Horní Lipovou!

Cca 20 km

STARÉ ZATOPENÉ LOMY jsou jednou z nezaměnitelných charakteristik Rychleb. Zkuste objevit alespoň jeden z nich: Na cyklistickém okruhu JesCyklo se nabízí lom Brankovy, za návštěvu však stojí i Arcibiskupský, Rampa, Stachlovice, Vaněk či Vyepálek.

Cca 8 km

Kde se v Jeseníkách můžete setkat s papoušky nebo klokany? Přeci ve **FAUNAPARKU** v Lipové-lázních! Korely, ary, klokánci, leguáni, mývalové, puma, surikaty, ale i běžná domácí zvířátka můžete nakrmit a pohlídat v malé soukromé zahradě. Největším lákadlem této zvířecí rodinky je však Diego, tygr ussurijský.

Cca 10 km

V nedaleké České Vsi se nachází **ADRENALIN PARK JESENÍKY**. Název areálu hovoří za vše. Připraveno je pro vás lanové centrum, obří lanovka, horolezecká stěna, dětské terénní čtyřkolky, terénní koloběžky, paintball, lukostřelba, trampolíny i projížďky na koních.

Cca 13 km

Vydejte se za bájným Hunohradem, pastýřem Gillem, unikátními dřevořezbami, zříceninou hradu Koberštejn, mechovými jezírky, haťovými chodničky a divokou přírodou. Kam? Přeci do pohádkového Rejvízu. **HORSKÁ OSADA REJVÍZ** je nejvýše položenou osadou ve Slezsku a jejím největším lákadlem je Velké mechové jezírko.

Cca 7 km

Pokud máte rádi historické motocykly a automobily, jistě si nenechte ujít návštěvu **MUZEA VETERÁNŮ V ČESKÉ VSI**, kde lze zhlédnout velkou část naší motocyklové historie. Muzeum prezentuje také klubové trofeje, dokumentace motoristického hnutí jesenického regionu i úspěchy závodníků z autokrosu, motokár, silničních motocyklů a dalších.

Cca 3 km

Vydejte se na procházku po jesenických ulicích, které skrývají nejednu architektonickou zajímavost. Poznávácí okruh **JESENICKÉ TOULKY**, začínající u radnice, u níž najdete i mapu, vás zavede třeba do tzv. jesenického West-Endu, jedinečné vilové čtvrti přelomu 19. a 20. století, jehož nejceněnější architektonickou památkou je Weissova vila, skutečná perla anglické secese.

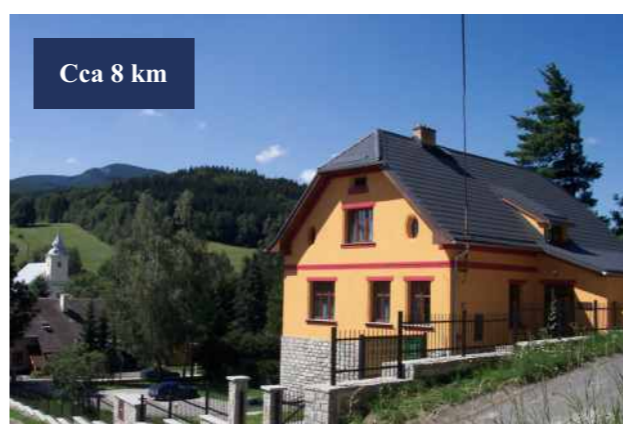
Cca 3 km

Od roku 1909 je dominantou městského parku v Jeseníku **PRIESSNITZOVO SOUSOŠÍ** připomínající sílu jeho vodoléčby. Téměř třímetrovou postavu léčitele obklopuje impresivně a realisticky pojatá skupina nemocných, která se na druhé straně mění v silné a zdravé postavy.

Cca 3 km

První jesenická **EXIT GAME** Bláznivý úklid je týmovou interaktivní zábavou, která rozhodně prověří vaše mozkové závitky, zvedne hladinu adrenalinu a na maximum zapojí intuici i týmového ducha. Bláznivý úklid, umístěný přímo v Jeseníku, má dvě varianty obtížnosti. O únik z pomyslně uzamčené místnosti se tak mohou snažit už děti od 7 let.

Cca 8 km

Na Jeseníku se v téměř jeden okamžik zrodily dvě významné postavy českého lázeňství. Oba chlapi byli vrstevníky, dokonce spolužáky a nakonec velkými konkurenty. Vincenz Priessnitz založil věhlasné vodoléčebné lázně na Gräfenberku, Johann Schroth lázně v Dolní Lipové. Navštivte v Lipové-lázních tamní **MUZEUM**, dozvíte se více! Možná také prapůvodně rčení „být na šrot.“

Cca 7 km

Máte mušku jako naši biatlonisti? Přesvědčte se ve **SPORTOVNĚ ZÁBAVNÍM CENTRU** v Bělé pod Pradědem! Kromě biatlonové střílnice a lyžařského trenážeru nabízí další indoorové aktivity pro dospělé i děti. V přízemí centra se nachází svět sportu s herními prvky vhodnými už od 4 let, v prvním patře naučný herní prostor především pro děti do 12 let.

VYBÍRÁME PRO VÁS Z NAŠICH PROCEDUR

MADAGASKARSKÉ MASÁŽE

Jedinečné splnutí přírodních materiálů v podobě drahých kamenů a přírodních olejů přímo z Madagaskaru vám poskytne jedinečný zážitek. Tyto hluboce relaxační masáže působí blahodárně na celou řadu onemocnění a zároveň preventivně posilují duševní i tělesné zdraví. Uvolňují stres a napětí, tlumí bolesti zad i kloubů, zlepšují krevní oběh, detoxikují organismus a zlepšují a omlazují pleť.

Mezi přikládané drahé kameny patří **růženin, krystal a labradorit**. Masíruje se unikátními přírodními madagaskarskými oleji. Na samotnou masáž se pak vybírá olej s přihlédnutím na jejich účinek.

Olej Katrafay: vyrábí se z kůry stromů Cedrelopsis grevei (katrafay) a působí proti bolestem zad, kloubů, svalů, únavě, zklidňuje a zbavuje bolesti.

Skořicový olej: zmírňuje bolest a svalové problémy, prospívá ledvinám, působí hřejivě, uklidňuje křeče, napomáhá proti otokům a celulitidě.

Bien-entre olej: s přidávkem levandule a rozmarýnu hydratuje a parfémuje pleť. Vyvolává pocit uvolnění, pohody a štěstí.

Ravintsara olej: vyrábí se z listů stromů Ravintsara. Uvolňuje svaly a oblast kloubů, uklidňuje křeče, napomáhá snížení nervozity a podrážděnosti.

Kontraindikace:

Masáže jsou nevhodné pro osoby s hypertenzí (vysokým tlakem), s diabetem, křečovými žilami, infekčními nemocemi a jsou nevhodné pro těhotné ženy od 4. měsíce.

masáž celotělová	960 Kč / 80 minut
masáž obličeje a hlavy	340 Kč / 20 minut
masáž chodidel	550 Kč / 45 minut

Procedury objednávejte na tel. 584 491 109
nebo na prodejprocedur@priessnitz.cz

Kompletní nabídku najdete
na www.priessnitz.cz

Priessnitz
LÉČEBNÉ LÁZNĚ JESENÍK

NOVĚ V PRODEJI RŮZNÉ DRUHY KOUPELÍ

www.priessnitz.cz

OD CHŮZE K BĚHU A KOLOBĚHU MEZI LÁZEŇSKÉ PROCEDURY PATŘÍ NOVĚ KOLOBĚH A BĚH

Každá oblast a odvětví potřebuje jednou za čas menší restart, inovaci, update, oživení... nazvěme to každý, jak chceme. Řada přišla i na klimatoterapii. Začalo to obměnou pracovního týmu a prozatím skončilo koloběžkami a během.

Kdo z nás by se nechtěl vrátit zpět do dětských let? Bezstarostnost, přirozenost, rychlost, ošlehané tváře, čerstvý vzduch, horská krajina... mám pokračovat? Beze všeho... pohyb, pohyb, pohyb a úsměv na tváři. Nemalý výčet toho, proč se zvednout z křesla a jít si zkusit koloběh jako jednu z nově nabízených procedur. Priessnitzovy léčebné lázně zůstávají věrné svému kraji a podporují místní výrobce, spolupracují proto s výrobcem koloběžek KOSTKA z Potůčnicku a používají jeho výrobky jak pro dětskou, tak pro dospěláckou klimatoterapii.

Nechci se zde rozepisovat o technice a výhodách koloběžkování, to Vás stejně nemine na prvních hodinách. Obecně však dbáme na správnou techniku jízdy, na správné držení těla, tak aby docházelo ke správnému zapojení hlavních svalových skupin. Samozřejmě dbáme i na Vaši bezpečnost. Chci hlavně zdůraznit, že koloběh či koloběžkování je pro všechny věkové kategorie a skupiny. Nejdůležitějším faktorem zůstává pozitivní lidská mysl, která dokáže i nemožné. A co k tomu budete potřebovat? Jen ty kecky, tepláky, triko a našední.

Další novinkou na klimatoterapii je běh ve zdejším nádherné krajině. Rychlebské hory jsou možná trochu zapomenuté, ale o to více překvapující svoji barevností a krásou. Při vyřčení slova "běh" většinou z Vás zatuhne úsměv ve tváři a ruka se samovolně zvedá k poklepání na čelo. Vždy se přece říkalo: "Lázně rovná se relaxace, oddech, masáže, koupele, maximálně doběhnout čas na proceduru." Ale honit se po kopcích? Přesně tak! Ráda bych Vás vyvedla z omylu. Rozpohybovat tělo je ta nejpřirozenější činnost, pro kterou se naše tělesná schránka zrodila. Stejně jako dýchat, jíst, spát, relaxovat, jen jsme na to postupem času zapomněli. Mým přáním je ukázat Vám, že i běh má více podob a nemusí jít jen o běhání co nejdále a co nejrychleji. Při běhu má člověk cítit radost z pohybu, volnost a klidně si i popovídat. Dočkáte se i řádného protažení, liftingu, skippingu - něco málo z běžecké abecedy a jako bonus si odnesete plíce naplněné tím nejčistějším, čím naše lázně disponují, a to jesenickým horským vzduchem. Sám Vincenz Priessnitz řekl: "Kdyby mně vzali vodu, léčil bych vzduchem." A jelikož máme k dispozici i další přírodní klenot, pramenitou vodu v blahodárném balneoparku, bude jím každý výběh završen a nohám se jako pověstné třešničky na dortu dostane chladivého pohlázení a řádné regenerace. O nastartování imunitního systému nemluví.

Co dodat závěrem? Nohy jsou náš nejcennější dopravní prostředek. Když nám selže auto, vlak, motorka, nebo těmto prostředkům není přístupný terén, naše nohy jsou ty, které nám donesou do cíle. Vážme si proto daru pohybu a scenérií, které nám příroda nabízí!

Za celý tým klimatoterapie
Kata Čagánek

informace
zajímavosti
aktuality

/laznepriessnitz

KDE SE VZALY, TU SE VZALY, LÁZEŇSKÉ OPLATKY...

Když se řekne lázně, většina z nás si vybaví prameny s blahodárnou vodou, promenádní kolonády, vznešené lázeňské domy a lázeňské oplatky. Tenkou, dokonale kulatou delikatesu, pěkně křupavou, podávanou za tepla i za studena, mnoha různých příchutí a s neopakovatelnou vůní. Kde se vlastně vzala tato lázeňská pochoutka a čím si ji lázeňští hosté tolik zamilovali?

Vůbec první zmínky o kulatých jednovrstvých pláčkách sypaných cukrem a kořením nalezneme v druhé polovině 18. století na Karlovarsku. Ve zdejších domácnostech se jednalo o oblíbenou pochoutku, která pravděpodobně vznikla z hostií, jež byly už od středověku vyráběny na otevřeném ohni v kovových kleštích zvaných oplatečnice. A právě oplatečnice se později začaly používat i pro pečení

kulatých oplatek. Existuje dokonce legenda, podle které stál za vznikem lázeňských oplatek kuchař z kláštera v Teplé, když smíchal těsto na hostie se směsí oříšků, cukru a koření a připravil tak lahodný dezert.

Obliby oplatek mezi karlovarskými měšťany si brzy všimli i lázeňští hosté, ubytovaní ve zdejších penzionech a

lázeňských domech, kteří pochoutce také propadli. Rostoucí poptávka nezůstala dlouho bez odezvy a od druhé poloviny 19. století začaly vznikat první soukromé manufaktury a cukrářské závody specializované pouze na výrobu lázeňských oplatek. Za nejvýznamnější osobností tohoto odvětví lze považovat v první řadě Barbaru Bayer, zakladatelku pekárny s názvem Karlovarské oplatky – Barbara Bayer (založeno 1867), která se stala císařským dvorním dodavatelem pro vídeňský dvůr a významným vývozcem oplatek do Španělska, Ruska, Nizozemí, Srbska, Bavorska a Uher. Dále pak František Wittmayer, zakladatel slavného cukrářského rodu, jehož syn František přenesl v 50. letech tuto tradici do výrobního závodu, který od roku 1974 nese název Kolonáda. A nakonec cukrář Jiří Homolka, který po třech letech experimentování vymyslel v roce 1923 první čokoládovou náplň.

Dnes čeští výrobci oplatek usilují, aby byl tento produkt uznán Evropskou unií za tradiční český výrobek a získal tak zvláštní ochranu. Vyrábí se přitom v nepřeberném množství příchutí a ročně se ho zkonzumuje na desítky milionů kusů. I naše lázně proto nabízí pestrou paletu příchutí, nově doplněnou i o bezlepkovou variantu. Lázeňské oplatky přitom ohříváme celoročně v kavárně Sofie a v lázeňském obchůdku. K dispozici máme jak vlastní řadu oplatek a trojhránek značky Priessnitz, tak lokální oplatky z diecézní charity ostravsko-opavské, která je mimo jiné předním tuzemským výrobcem hostií. Pevně proto doufáme, že si z naší nabídky vyberete.

Ing. Tibor Macík
ředitel stravovacího úseku

DNY HER V HÁJI VÍLY OZDRAVY I LETOS

Po loňské premiéře čekají na děti během léta znovu tři sobotní odpoledne plné herních a tvořivých aktivit v Háji víly Ozdravy. Dny her se budou konat v termínech 15. června, 20. července a 24. srpna, dopředu budou i s podrobnostmi inzerovány na samostatných plakátcích.

„Loni jsme měli velmi pěkné ohlasy od samotných dětí, z jejich reakcí i zapojení bylo vidět, jak je akce baví. Trochu překvapivě se Dny her zúčastnily i některé děti ze starší věkové kategorie,“ uvádí obchodní ředitelka Kateřina Tomášková a doplňuje: „Pozitivní byla také odezva od rodičů, kteří nám tlumočili svou spokojenost a byli vděční za příležitost vytáhnout děti do lesa.“

„Háj víly Ozdravy vznikl jako prostor, kde mají děti možnost se setkat s přírodou a naučit se pohybovat v přirozeném lesním prostředí. Mohou si zde vyzkoušet činnosti, které dřív byly běžné, ale v dnešním umělém a přetechněvaném prostředí se vytrácejí. Během Dnů her se nám potvrdila aktuálnost a funkčnost této hlavní myšlenky,“ doplňuje koordinátor akce Jiří Glabazňa: „Budeme se těšit na děti a jejich rodiče a doufáme, že nám i víla Ozdrava přispěje příznivým počasím.“

jg

VOLNOČASOVÉ AKTIVITY ZÁKLADNÍ ŠKOLY A MATEŘSKÉ ŠKOLY PŘI PRIESSNITZOVÝCH LÉČEBNÝCH LÁZNÍCH

Kromě vzdělávání dětí škola řadu let připravuje různé akce, mimoškolní nebo volnočasové aktivity, které žáci absolvují mimo prostředí školy. Patří mezi ně sportovní, výtvarné i hudební činnosti, jež napomáhají zdravému vývoji dítěte.

Rok 2018 se nesl v duchu projektu Víceboj všestrannosti finančně podpořeným dotací z Olomouckého kraje. Pro žáky byly přichystány zajímavé a většinou atraktivní akce. Programu na podporu volnočasových a tělovýchovných aktivit v Olomouckém kraji se zúčastnilo 598 dětí i mnoho rodičů. Jsme moc rádi, že většina dětí se do her, soutěží, besed a dalších aktivit zapojila s nadšením. Vzhledem k tomu, že denní program bývá v době léčebného pobytu dlouhý a může být pro některé náročný a vyčerpávající, volíme aktivity tak, aby byly pro děti zábavou, odpočinkem a kvalitně stráveným časem. Mezi nejúspěšnější akce patřily: návštěva sportovního zábavního centra Bělá v pohybu v Bělé pod Prádem, lekce zumbu, nebo hra na flétnu v Jeskyni Na Špičáku.

Dalším přínosem tohoto projektu bylo seznámení dětí se životem handicapovaných, kteří v rámci besed vyprávěli své příběhy. Beseda s členem horské služby se stala silným zážitkem nejen pro děti, ale i pro dospělé. Stejně tak zaujal projekt Všeobecné zdravotní pojišťovny VZPoua úrazům, jenž je zaměřen na prevenci úrazů a nehod u dětí a mladistvých. Setkání s jeho ambasadory, Jarmilou Onderkovou a Pavlem Brožem, se znovu uskutečnilo 4. 6. 2019 v kongresovém sále.

Ke hrám a soutěžím pro zábavu, pohodu i kondici se snažíme maximálně využívat pěkného počasí. Neskutečné množství sportovního a zároveň léčebného vyžití nám umožňuje areál lázní (fitpark, balneopark, Háj víly Ozdravy). Posilovací a kondiční cviky si mohli všichni individuálně vyzkoušet. Nechyběly ani možnosti na vlastní kůži otestovat léčivé účinky vody a zjistit význam otužování.

Velký počet volnočasových aktivit vyžaduje především nadšení pedagogického kolektivu, přípravu projektů, dobrou organizaci veškeré činnosti a nesmíme zapomenout ani na finance. Nejkrásnější na tom všem je, že se uskutečnila řada akcí a společně jsme strávili mnoho a mnoho času s velkým množstvím úžasných zážitků. Odměnou pro nás bývá radostný úsměv dětí a jejich chuť se do našich lázní opět brzy vrátit.

Marie Turková
učitelka ZŠ a MŠ při PLL a. s., Jeseník

LÁZEŇSKÉ KOLOBĚŽKOVÉ ZÁVODY JSOU ZA DVEŘMI

S příchodem letních měsíců se přirozeně i v našich lázních rozšiřuje nabídka venkovních volnočasových aktivit a zajímavých sportovních klání. Mezi nejoblíbenější patří veřejný závod na koloběžkách Priessnitz Open 2019.

Třetí ročník tohoto lázeňského koloběžkového klání proběhne 27. července. Svě zkušenosti na koloběžce zde může prodat opravdu každý bez rozdílu věku. Kategorie jsou nachystány od těch nejmenších dětí až po dospěláky, kteří mohou zavzpomínat na své koloběžkové mládí. První tři v každé kategorii získají koloběžkový diplom, medaili a drobný dárek.

Tohoto závodu se v rámci letní přípravy účastní i závodníci běžeczkého lyžování z místního sportovního klubu Fenix ski team Jeseník, kteří závodí na koloběžkách za Kostka team. Ale bát se jich nemusíte. Pro tyto rychlíky máme samostatné kategorie. Nemáte svoji koloběžku? Nevadí, my vám vše potřebné zapůjčíme. Takže jak se říká koloběžkářskou hantýrkou: Ať vám to dupel!

Kateřina Galušková
vedoucí volnočasových aktivit

LÁZEŇSKÝ LANOVÝ PARK

Celým prostorem hřiště prochází nový hadí domeček.

Vyzkoušet můžete i novou balanční stezku, mikádo, nízká lana či pavučinu.

JAK ŠLY KRAVIČKY ZA PANEM PRIESSNITZEM

Tak zní název nové toulací hry, kterou pro vás chystáme v areálu našich lázní a nejbližším okolí. Hledání dvanácti obrázků s příběhem a úkoly bude pro děti i rodiče jistě vítanou příležitostí k pohybu na zdravém vzduchu i procvičení svého důvtipu a znalostí.

„Obrázky budou umístěny v okruhu do jednoho kilometru od lázní, některé přímo v lázeňském areálu, jiné například v lese u některých pramenů. Děti k nim budou putovat v doprovodu rodičů, postupně se seznamovat s příběhem, plnit úkoly a na konci pak získají malou odměnu,“ uvádí vedoucí volnočasových aktivit Kateřina Galušková. „Navazujeme tím na dřívější podobné putování za třemi prasátky. To nahradíme příběhem a obrázky, které jsou přímo spojeny s našimi lázněmi a jejich historií.“

Hrdiny nového příběhu budou tři telátka, která se vypravila přes kopečky za panem Priessnitzem. „Je známo, že zakladatel lázní léčil i zvířata, vlastně léčil zpočátku především zvířata a teprve později si bral do péče i lidské pacienty. Chtěli bychom tímto jednoduchým způsobem seznámit i ty nejmenší děti s postavou Vincenze Priessnitze a trochu jim ho přiblížit,“ vysvětluje lázeňský průvodce Jiří Glabazňa, který příběh napsal. Autorkou obrázků je dětská ergoterapeutka Markéta Brachtlová, s jejímiž kresbami se můžete setkat i v některých interiérech lázeňských domů, například ve spojovací chodbě z Jubilejní vily do Míru, nebo v tělocvičně na Hradě. Jednotlivé úkoly pro děti pak připravily paní učitelky z naší lázeňské školy.

Hra „Jak šly kravičky za panem Priessnitzem“ se nyní připravuje a po dokončení a instalaci se s jejími jednotlivými prvky bude skákat v okolí lázní. Poprvé jí bude možno projít u příležitosti oslav Dne dětí v sobotu 1. června.

jg

JAK FUNGUJE HÁJ?

Je krásné jarní odpoledne před Velikonocemi. Nemám mnoho času, mířím rychlou chůzí skrz Háj víly Ozdravy ke Pražskému prameni. Cestou jsem svědkem následujících tří scén.

U Čarovného smrku stojí nově instalovaný krmelec. Právě k němu v doprovodu prarodičů docupitávají dva malí kluci, ten menší ani ne ve věku tří let. Dědeček, který jde trochu napřed, u krmelce zastavuje. „Kluci, a víte, co to tady je? Tady dávají lidé v zimě srnkám krmivo...“ Caparti kouká s očima dokořán otevřenýma a hltaří každé dědovo slovo. Možná vidí krmelec poprvé v životě. Dědeček povídá dál, mohl by rovnou do filmu nebo seriálu, třeba do nějakých Přátel zeleného údolí. Kdybych nespěchal, zaposlouchal bych se déle.

Můj nádrže a jsem u labyrintu. Právě z něj vychází asi pětiletý kluk s tatínkem. „Hurá,“ zvedá kluk ruce do výšky a skáče radostí. „Hurá,“ raduje se i dospělák z toho, že se dostali ven. Pro malé dítě, které nevidí nahoru přes zdi labyrintu a nemá příliš vyvinutý pojem o čase a prostoru, je příchod touto stavbou jiným a intenzivnějším zážitkem než pro dospělého. Závěrečný průchod z vysokých chodů ven do volného prostoru může být doprovázen i takovou nefalšovanou radostí. Rodiče mají výhled, přehled i přesný odhad další cesty, přesto se mohou radovat spolu s těmi malými.

U křížovky s Priessnitzovou stezkou sedí na kamenech dva sourozenci, chlapec s holčičkou. Nad nimi klidně čeká jejich maminka a povídá si s nimi. Kameny zde pouze lemují cestu, neslouží jako lavičky. Ovšem jejich rovné plochy jsou jako stvořeny k usednutí pro někoho s krátkými nožičkami. A děti jsou unavené cestou do kopce, tak odpočívají. Vzácným jevem je zde především ona klidně čekající maminka. Neozývá se žádné „na tom se nesedí!“ „vždyť se uspíš!“ „kdo má na vás pořád čekat!“ ani jiné podobné koučovací afirmace. Takhle maminka si jen tak povídá s dětmi ve sluncem prozářeném jarním lese, než děti načerpají síly na další cestu.

Tak funguje náš Háj. Nabízí příležitosti k jemným, ale ryzím okamžikům, které jako by ani nepatřily do dnešní doby. Je prostorem určeným k tomu, položit v dětech základní kameny vztahu k přírodě jako k něčemu krásnému, tajemnému a blízkému. Nefunguje automaticky, řada jeho návštěvníků tyto příležitosti míjí a to je také v pořádku. Co v Háji najdete a prožijete, souvisí s tím, co si tam přinášíte s sebou.

jg

PŘEDSTAVUJEME NAŠE ZAMĚSTNANCE

Mgr. Jiří Glabazňa

Ještě jako student patřil mezi nadšence, kteří začali prameny kolem jesenických lázní vracet zpět k životu a do povědomí veřejnosti. Posledních pět let jako lázeňský průvodce seznamuje hosty s historií Gräfenberku, jeho přírodními jedinečnými, je u mnoha projektů zachovávajících odkaz Priessnitzův i samotného Studničního vrchu. Současná pracovní pozice je tak jakýmsi vyvrcholením jeho dlouhodobého zájmu o místo, které si ho z mírné opavské krajiny přitáhlo jako magnet. On se stal jeho součástí, místo jeho přirozenosti.

Jirko, v lázních funguješ jako lázeňský průvodce už pět let. Co Tě jako vystudovaného pedagoga na tuto pozici přivedlo?

Vlastně jsem se zrovna chystal k návratu do školství, když jsem od Tomáše Raka dostal nabídku zkusit tuhle práci. I když jsem před deseti lety pracoval jako kantor, pořád jsem byl jednou nohou na Studničním vrchu, u pramenů, naučných stezek. Cesty ke kořenům. Nedokázal jsem od toho odejít a jak se říká, seděl jsem na dvou židlích. Řekl jsem si, že by možná stálo za to tuhle rozpolcenost ukončit.

Jsou si naplní tyto činnosti podobné? Jakou přidanou hodnotu Ti na rozdíl od kantořiny tato práce dává?

Podobnosti je dost, rozdíl je ve věkové skupině, se kterou se setkávám, nyní převažují dospělí a malé děti. Oproti druhému stupni základní školy, naprostá většina z nich má zájem se něco nového dovědět, aktivit se účastní ti, kteří o ně mají zájem. A taky jsem v průběhu celého roku mnohem víc venku na čerstvém vzduchu anebo v architektonicky a umělecky hodnotném prostředí hlavních lázeňských budov a celého areálu.

Mimo lázně aktivně funguješ i v Radě pramenů zřízené Městem Jeseník, jsi přímo v centru dění. Jak se dění kolem pramenů změnilo od devadesátých let. Co je aktuálně nového?

Ta hlavní změna, která souvisí s Radou pramenů, je v tom, že soubor jesenických pramenů snad začal být opravdu vnímán jako to, čím opravdu je. Tedy něco hodnotného a unikátního, co si zaslouží péči a rozvoj. Vedl k tomu dlouhý postupný vývoj, je za tím úsilí mnoha lidí. V těch dřívějších letech nebyly na radnici výjimkou nechápavé pohledy a vyjádření ve smyslu „takové cosi kdesi v lese, proč nás s tím otravujete?“

Figuruješ u mnoha projektů (Háj vily Ozdravy, přednášky o vodě a vodolětě, procházky v tichu...), co by sis ještě profesně přál, resp. jaký projekt bys chtěl ještě v lázních zrealizovat?

Plánů a nápadů bývá vždycky mnohem víc než sil, času a prostředků je uskutečnit. Z toho, co je za dveřmi, mám připravený takový malý hvězdičkový program, který by se měl odehrávat v pozdních večerních hodinách na věžičce sanatoria. Jsem zvědavý, jak se tahle aktivita bude dařit, po odkoušení bych ji chtěl zařadit do pravidelné volnočasové nabídky.

Je nějaký rozdíl v tom, jak vnímají areál lázní klienti lázní a jak místní obyvatelé?

Klienti lázní, návštěvníci a turisté si areál a okolí víc jen tak bezstarostně užívají. Mezi místními je nemálo těch, kteří řeší, co by mohlo být lepší, kde jsou rezervy. Je to logické, když jste na dovolené, chcete si odpočinout a je vám to vzácné jinak než domácím, kteří vše dobře znají a jsou o poznání náročnější a čekají další zlepšení. Někteří místní jsou však do toho, co kdy lázně udělaly nebo co mají podle nich „špatně“ až příliš ponořeni a to, co je pozitivní, berou jako naprostou samozřejmost, nebo to vůbec nevnímají. Pro mnohých obyvatel Jeseníku mají pak lázně ještě jeden rozměr, a to je hrdost a součást vlastní identity, jsou důležitou součástí místního patriotizmu. A to je dobře.

Denně se setkáváš s klienty lázní, máš s nimi nějaké zajímavé zážitky?

Sem tam se objeví něco úsměvného, třeba když mi jedna paní tvrdila, že Vincenz Priessnitz zahynul při výbuchu bomby. A nechtěla si to dát vymluvit, že byl takto zničen jeho obraz! Celkově ale musím říct, že na to, jak mnozí klienti dostali od života naloženo a nejsou na tom zdravotně nebo psychicky dobře, je kontakt s nimi velmi příjemný a mnozí z nich dokáží člověka obohatit, často i víc než ti, kterým po zdravotní stránce nic nechybí.

Jsi také redaktorem Lázeňských pramenů. Mohu prozradit, že jsi také autorem Prajázka? Pamatuješ si, kdy a jak vznikla myšlenka psát tyto fejetony?

Vrátil jsem se na podzim roku 2006 ze slavnostního otevření trati do Glucholaz. Měl jsem dobrou náladu a chtěl o tom napsat. No a do toho psaní mi tam pořád skákal nářečí. Tak jsem to napsal v nářečí, či spíše v něčem, co nářečí připomíná. No a co teď s tím?, říkal jsem si. Poslal

NA ZAČÁTKU ČERVNA HOSTÍME PRESTIŽNÍ ZÁVOD MÍRU

Jesenicko rozhodně neuniká pozornosti profesionálních sportovců a organizátorů mezinárodních soutěžních klání. Pro Jeseník a naše lázně se tak stalo tradicí, že se stáváme alespoň na okamžik centrem silniční cyklistiky. I letos si v jesenických horách změří své síly mladí jezdcí, které za několik let můžeme vidět v prestižních stájích účastníků se Tour nebo Gira.

Závod míru U23 je pro rok 2019 v kalendáři UCI opět zapsán v kategorii Nations' Cup, což je pro mladé jezdce to nejvyšší, co může být. Na jeho start se může postavit pouze dvacet vybraných reprezentačních týmů z celosvětového žebříčku Světové cyklistické federace (UCI). Přidělení organizace Nations Cupu - Pohár Národů Světovou cyklistickou federací (UCI) je tedy opravdu velkou poctou. Do této nejvyšší kategorie spadá pouze pět vybraných závodů na celém světě.

Peloton závodu, který je rozvržen do čtyř etap, projíždí Olomouckým a Moravskoslezským krajem. Divácky atraktivní horské prémie jsou připraveny na Dlouhých Stráních nebo právě u nás v Priessnitzových léčebných lázních. Závodníci se však objeví také v Karlově Studánce, Sovinci, Krmově či Rýmařově.

Závod míru U 23 Grand Prix Priessnitz spa 2019 se uskuteční 6. až 9. června 2019. Rychlý a divácky zajímavý prolog se tentokrát odehraje v Krmově. Sedmý ročník závodu uzavře cílová rovinka v Jeseníku. Podrobný rozpis etap najdete na webových stránkách www.zavodmiru23.cz.

Kateřina Galušková
vedoucí volnočasových aktivit

MUZIKANTSKÁ STEZKA SE DOČKÁ DOKONČENÍ, EDITIN PRAMEN OBNOVY

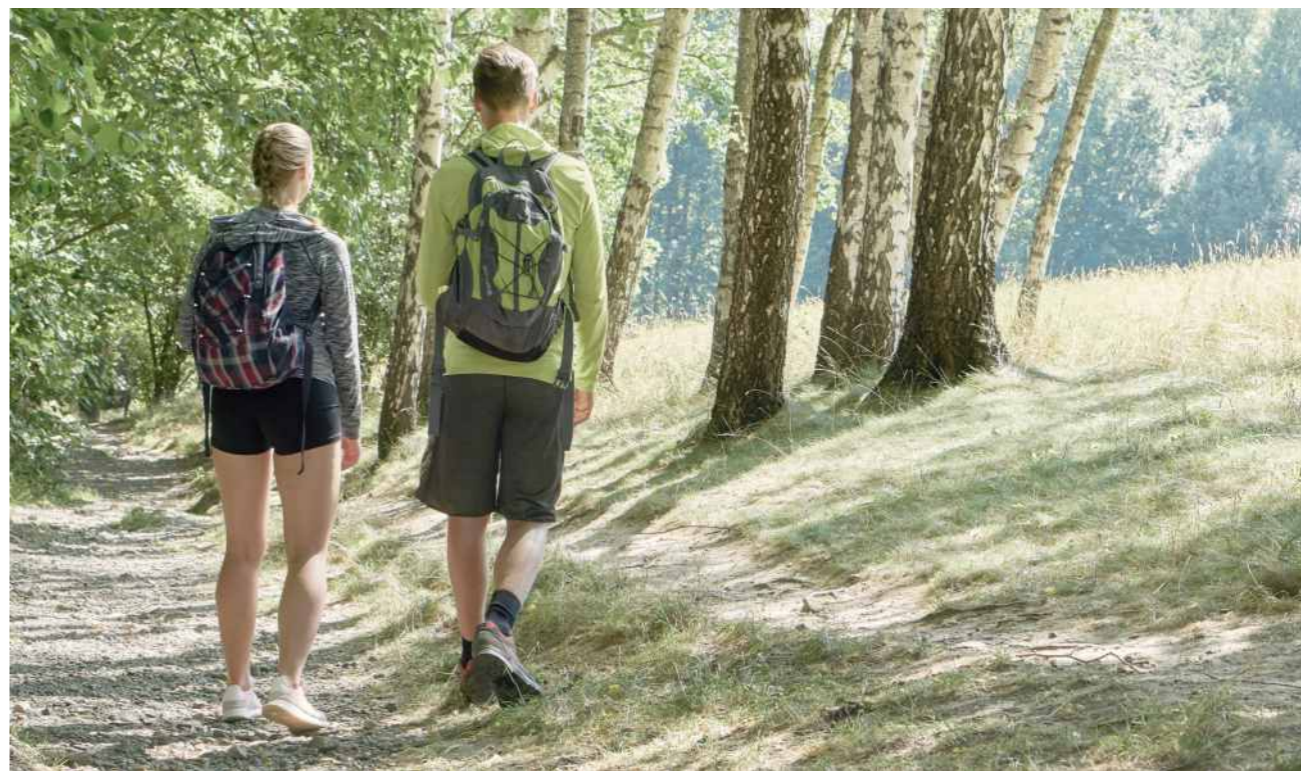
Turisté se dočkají komfortnějšího přístupu z města do lázní. Od dubna do začátku prázdnin proběhne úprava horní části Muzikantské stezky a také obnova nedalekého Editina pramene.

Město Jeseník v letošním roce připravuje úpravu horní části Muzikantské stezky, která ústí přímo na Ripperovu promenádu. Stezka, jak již název napovídá, odkazuje na bohatý kulturní život v lázních, na množství promenádních koncertů. Tato tradice přetrvává dodnes, přesvědčit se můžete sami v hudebním altánku naproti lázeňskému domu Priessnitz.

Lidé, kteří se vydají pěšky z města do lázní, jistě ocení i plánovanou obnovu Editina pramene, který se nachází poblíž Muzikantské stezky na konci třetího aleje, v blízkosti bývalých statků s poetickými jmény Láška, Víra a Naděje. Kromě osvěžující vody z pramene a příjemné procházky se můžete také pokochat krásnými výhledy na údolí, které stráží rozhledna Zlatý Chlum.

Mgr. Jan Mrosek
vedoucí oddělení cestovního ruchu Města Jeseník

Jeseník
město v srdci přírody

ZA PRAMENY POD ZLATÝM CHLUMEM

V Jeseníku a jeho okolí se nachází stovky pramenů a drobných památek. Jednou z nejbohatších lokalit je oblast pod Zlatým Chludem, jejíž dominantou je od roku 1899 kamenná rozhledna s výhledem na hřeben Hrubého Jeseníku, město Jeseník, Priessnitzovy léčebné lázně či polské nížiny.

Možnosti, jak vyrazit na Zlatý Chlum, je několik, my vám doporučujeme využít okruhu po modré turistické značce (TZ). Na trasu se napojte ve Smetanových sadech, která vás zavede k velkolepému sousoší „vodního“ doktora Vincenze Priessnitze. Impozantní sochařské dílo zobrazuje Priessnitze a jeho odkaz jako studnici mládí lidstva. V parku objevíte také další prameny, a to Neuburský, Tindalův a Skalka. Park opustíte u monumentálního Anglického pramene a vyrazíte směrem na Zlatý Chlum. Po cestě minete pramen U Vousáče původně věnovaný císaři Františku Josefovi. Pramen dnes ale již bohužel neteče. Kousek nad pramenem můžete místo modré TZ využít k vystoupení na Křížový vrch křížovou cestu, která Vám nabídne osvěžení a výhledy u Mločeho pramene. Poté dorazíte na Křížový vrch, kde můžete obdivovat kapli sv. Anny, pokochat se krásným pohledem na město Jeseník a lázně z Priessnitzovy vyhlídky či se zde občerstvit ve stylové restauraci. Odtud budete pokračovat dále na Zlatý Chlum. S malou zacházkou se můžete zastavit u pramene Marie Guadalupské, pojmenovaném podle patronky a ochránčyně Ameriky, či dále přímo po modré TZ narazíte na oblíbený pramen Turistický se zachovalou, typicky německou mramorovou

značkou. Po zdolání kopce Zlatý Chlum můžete vystoupat na vrchol rozhledny a potěšit se panoramatickým výhledem do jesenické krajiny. V turistické chatě určitě něco najdete k zakousnutí nebo si můžete jen tak opéct špekáček na ohni. Tím ale náš výlet nekončí. Ze Zlatého Chlumu sejdete na Čertovy kameny, kde kromě turistické chaty naleznete zajímavé skalní útvary, které dle pověsti získaly svůj název po čertech valících balvany do jesenických kopců. Modrá TZ Vás dále zavede do obce Česká Ves se zastávkou u Zapomenutého pramene. Ten byl vybudován v meziválečném období, poté se na něj na dlouho zapomnělo a obnovou byl až před několika lety. Cesta dále po TZ vede kolem českoveského Muzea veteránů a pokračuje až do jesenických lázní, které Vám nabídnou další porci jesenických pramenů. Z lázní zpátky do Jeseníku Vás zavede Muzikantská stezka. Tím uzavřete celý modrý okruh, který měří 16 km a provede Vás po zajímavých místech okolí města Jeseník. Více o jesenických pramenech naleznete na www.jesenickeprameny.cz.

Mgr. Jan Mrosek
vedoucí oddělení cestovního ruchu Města Jeseník

jsem to Tomáši Knoppovi, ať mi poradí. Ten byl textem nadšen a jako redaktor městského kulturního zpravodaje chtěl pak po mně každý měsíc další pokračování.

Dá se říct, co máš na své práci nejraději?

Když se po nějaké aktivitě rozzáří dětem oči, ať už těm malým, nebo těm velkým dospělým dětem. Nebo když návštěvníky zaujme příběh Gräfenberku a začnou klást zvědavé otázky a divit se, na jak zajímavém místě s neobyčejnou historií se ocitli. Baví mě taky vytvářet a proslapávat nové cestičky, i fyzicky v lese, i obrazně v poznání světa a místa, kde člověk žije.

Zbývá Ti vůbec čas na nějaké koníčky? Jak relaxuješ? A co na Tvé aktivitu říká rodina? Přeci jen tři kluci oběma rodičům musí dát pořádně zabrat...

Prostor na relaxaci doma opravdu moc není, takže zbývá příroda. Chodím trochu běhat, ale mnohem méně, než bych

chtěl. Dřív jsem hodně sportoval, to mi teď chybí, stejně tak ke čtení knih se oproti minulosti moc nedostanu. Ale nestěžuju si, protože to, co dělám, mě baví. Rodina mě v mých aktivitách podporuje, jen v sezóně by asi uvítali, kdybych byl více doma.

Jak by ses charakterizoval?

Jako hloubavý typ, kterého zajímají různé skryté souvislosti a netradiční úhly pohledu na realitu. Mám svůj vnitřní svět, z jehož bohatství můžu čerpat v mnoha různých oblastech života, který mě ale občas omezuje svoji složitostí.

Co Ti v poslední době udělalo radost?

Hezky opravený Knoppův pramen. Nádherné zimní počasí v lednu. Divadelní představení, které se spolužáky a učiteli nacvičili moji synové.

Co Tě naopak může naštvat?

Nerad se štvu kvůli problémům někoho jiného. Občas mě ale „dostane“ kombinace omezenosti a nepřiměřeného sebevědomí.

Máš své životní krédo nebo citát?

Mám rád knihy profesora Tolkienu a jejich poselství o tom, jak i ti nejmenší lidé a bezvýznamné maličkosti v jejich životech jsou nesmírně důležité pro osud celého světa, jak je vše tajemně propojeno a mnozí lidé a věci jsou něčím jiným, než vypadají.

Co bys na závěr vzkázal našim čtenářům?

Nikdy se neposmívej živým drakům!

Za rozhovor děkuje a spoustu energie přeje
Věra Holubová

VESELE LÁZNĚ

Projde
Čeněk bludištěm
za Sofinkou?

Po vyškrtání všech slov vám zbude 17 písmen. Jejich přečtením po řádcích získáte tajenku.

O S M I S M Ě R K A

Č	L	V	A	K	T	A	C	H	I	K	N	S	A	K	Y	C
G	O	B	A	V	A	V	U	A	E	C	I	D	U	E	E	
D	K	M	E	Á	U	N	Ř	Č	Ř	C	N	B	Z	Š		
P	O	R	R	L	A	L	U	A	R	E	U	U	I	N	Ě	
B	S	L	A	V	I	M	E	R	V	Ý	R	O	Č	Í	P	
Ř	T	T	P	D	I	O	É	A	C	H	Č	I	B	M	E	
I	I	E	Ý	S	L	T	R	S	E	V	E	R	O	T		
N	V	K	R	V	S	Á	P	T	A	B	Á	K	K	R		
K	A	S	O	N	A	R	O	Z	E	N	Í	Ž	I	N	A	
O	L	A	N	R	O	R	O	Z	S	É	V	A	Č	S	N	
T	N	B	C	H	I	T	R	D	T	K	Z	D	O	P	I	S

ARARA - BASKET - BOUŘE - BŘINKOT - CVRČEK - CYKAS - ČIBUK - DÍLNA - DOPIS - EUNUCH - HRUBEC - CHATKA - CHRSTAVEC
CHVÁLA - KOMÍN - KOSTIVAL - NÍŽINA - OBAVA - OMLUVA - PARMA - PERON - PĚSEC - RAPER - ROZSÉVAČ - ROZTEČ - RÝČEK - SEVER
SOKOL - SONAR - SPORT - STESK - STEVARD - TABÁK - TERNO - TRANS - TRÉMA - UDICE - VRKOČ - VÝPLOD - ZÁLIV

DOPLŇOVAČKA

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A

- lůza
- mořský ráček
- vdávající se žena
- příměs
- náhrada části těla
- vybavení tělocvičny
- loupežník
- párový tělní orgán
- nástroj k vrtání
- pozemek
- lístek ze šatny
- součást strategie
- vaječný pokrm
- vysoká teplota
- pořádek

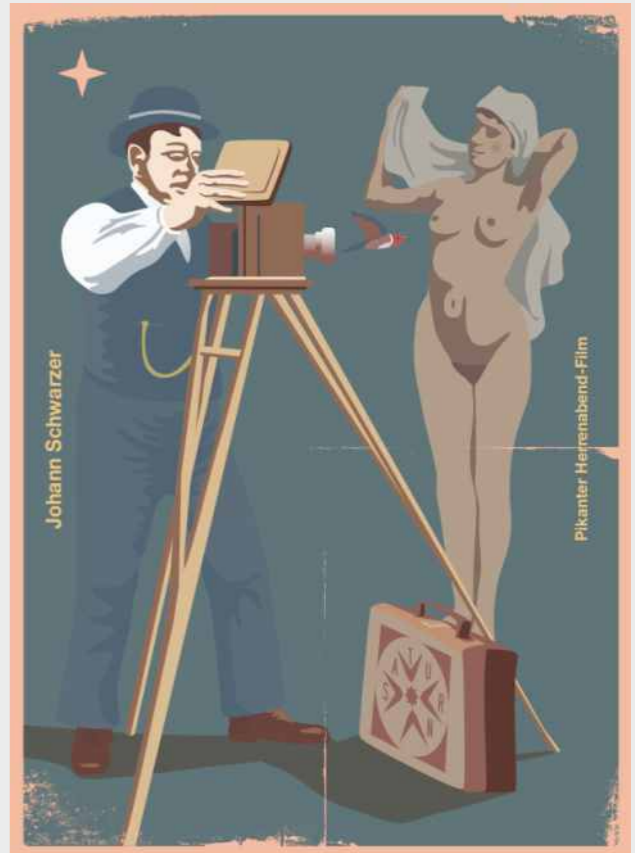
BUŇKOVKA

5				8	4
slabina	embém	mikro-organismus	učitel		
10	2	7	1	6	
	3				
9	charakterizovat	dole	ovdovělý muž	kabely	

Výrazy pište od značek po směru hodinových ručiček kolem legendy, tajenku najdete v očíslovaných políčkách.

ORIGINÁLNÍ POHLEDNICE ALTVATER SEZNAMTE SE!

Bůh ví, zda-li by Miloš Forman natočil snímek Lid versus Larry Flynt, kdyby první světová válka tragicky neukončila podobně se rozvíjející kariéru javornického rodáka Johanna Schwarzer. Možná by právě Schwarzer byl tím známým magnátem sexuálního průmyslu a hlavní postavou kontroverzního a oceňovaného filmu.

Pohledy na výjimečné osobnosti, události a místa z kraje kolem Jeseníků.

Johann Schwarzer
*30. 8. 1880 Javorník - †10. 10. 1914

Neoficiální otec rakouského filmu. V Javorníku provozoval ateliér, v němž mistrně portrétoval děti. Po přesídlení do Vídně založil v roce 1906 filmovou a produkční společnost SATURN FILM a začal natáčet „Pikantní večerní filmy pro pány“.

Za čtyři roky natočil takovýchto krátkých němých filmů 52. V roce 1910 byla společnost zakázána. Jako rezervní poručík zahynul v jedné z prvních bitev první světové války.

Johann Schwarzer je jedním ze zapomenutých fenoménů počátků rakousko-uherské kinematografie. Ještě když na přelomu století žil v Javorníku, živil se jako fotograf. Po svém přestěhování do rakousko-uherské metropole se zpočátku sice také živil jako portrétní a rodinný fotograf, přivydělával si ovšem i snímky erotických. Schwarzer záhy pochopil, že obrovský komerční potenciál k zobrazování erotických výjevů ukrývá nové médium, kinematografie. Ve svém vídeňském Dachatelieru brzy vyrobil první němé erotické filmy.

Na podzim roku 1906 založil šestadvacetiletý Slezan vůbec první rakouskou filmovou produkční společnost Saturn Film. Program společnosti byl sestaven výhradně z krátkých erotických filmů. Pod logem společnosti inzeroval „vysocce pikantní pánské večerní filmy“ v novinách a časopisech, vytvořil i filmový katalog. Schwarzerovy dospělé filmy byly profesionálnější než jejich francouzská a argentinská konkurence, byly tak nejrozšířenějšími a nejoblíbenějšími filmy pro dospělé v prvním desetiletí 20. století.

V roce 1911 proběhla ve Vídni velká policejní razie proti podnikání s erotikou. Činnost zarazila i Saturn Filmu. O rok později byl mimo jiné také malíř Egon Schiele zatčen za "pornografické zobrazení" po dobu 24 dnů. Johann Schwarzer se pár měsíců snažil o obnovení firmy, ale bez lechtivých snímků se mu nedařilo. Tehdy prý odecestoval z Vídně, snad do Afriky. V roce 1914 se oženil, ale záhy, v pouhých čtyřiatřiceti letech, padl v jedné z prvních bitev války na dnešních polsko-litevských hranicích.

Zda-li by na své úspěchy Johann Schwarzer z Javorníku navázal i po válce, zůstává otázkou. Faktem však je, že mezi lety 1906 až 1910 natočil padesát dva filmů, které jsou považovány za první celovečerní filmy vyrobené v Rakousku. Čtyři z nich zařadil Rakouský filmový archiv k pokladům evropské kinematografie.

Celou sérii svérázných pohlednic Altvaterpohledy, mapující zajímavé historické osobnosti a události z kraje kolem Jeseníku, můžete získat na třech místech regionu – u nás v Lázeňském Informačním Centru, v jesenícké kavárně Ennea caffè&shop a v Tančírně v Račím údolí. Více se o projektu dozvíte na:

<http://altvaterpohledy.blogspot.cz>

f NAJDETE NÁS
SNADNO NA
FACEBOOKU

@laznepriessnitz

PLÁN AKCÍ
květen – srpen 2019

PRÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE ZŘÍZENÁ
A FINANCOVANÁ OLOMOUCKÝM KRAJEM

VÝSTAVY

19. 3. – 12. 5.
**SAMSÁRA – NEPÁLSKÉ DOBRODRUŽSTVÍ
S FOTOAPARÁTEM**
Mgr. Alena Ceplová

21. 5. – 23. 6.
**ABSOLVENTSKÁ VÝSTAVA ZÁKLADNÍ
UMĚLECKÉ ŠKOLY JESENÍK**
MgA. Iva Svobodová

5. 7. – 22. 9.
**JOSEF ČAPEK – NAPŮL VÁŽNĚ,
NAPŮL VESELE**
Bc. Kamil Tomásek, Mgr. Jan Petrásek

26. 3. – 9. 6.
**VZORNÁ HOSPODYŇKA ANEB
Z DOMÁCNOSTI NAŠICH BABIČEK**
Mgr. Božena Kaňáková

18. 6. – 8. 9.
LESY HROU
Mgr. Matěj Matela

EXKURZE

27. 4.
JESENICKÝ GEOLOGICKÝ OKRUH
RNDr. Viera Večeřová

8. 6.
**TRADIČNÍ ŽIVOT V PODHŮŘÍ JESENÍKŮ
NA PŘÍKLADU VESNICKÉ PAMÁTKOVÉ
ZÓNY ÚDOLÍ**
Bc. Pavel Žurek

22. 6.
ZANIKLÁ OSADA HŘIBOVÁ
Mgr. Milan Rychlý

24. 8.
ZANIKLÁ OSADA HAMBERK
Mgr. Milan Rychlý

**PRADĚD, GILL A TI DALŠÍ. ČTENÍ
A VÝKLAD ZNÁMÝCH I NEZNÁMÝCH
POVĚSTÍ JESENÍKŮ**

celoroční přednáškové a čtecí pásmo o pověstech
Jeseníků pro děti i dospělé, probíhá ve Zdravé kavárně v
Jeseníku – Mgr. Matěj Matela

18. 4. 2019 **Děd Praděd v pověstech Jeseníků**
27. 6. 2019 **Hornictví v pověstech Jeseníků**
29. 8. 2019 **Jesenické hrady v regionální mytologii**

OSTATNÍ MIMOŘÁDNÉ AKCE

18. 4. 2019
MEZINÁRODNÍ DEN PAMÁTEK A SÍDEL
komentované prohlídky odbornými pracovníky VMJ
a vstupy do krátkodobých výstav zdarma

18. 5. 2019
MEZINÁRODNÍ DEN MUZEÍ
komentované prohlídky odbornými pracovníky VMJ
a vstupy do krátkodobých výstav i expozic zdarma

1. 6. 2019
MUZEJNÍ NOC

13. a 14. září
EUROPEAN HERITAGE DAYS
vstupy k expozicím a výstavám za 50 procent ceny,
a to s komentovanými prohlídkami

Krásy Jeseníků můžete obdivovat také
ze **STŘEŠNÍ VĚŽIČKY** Sanatoria Priessnitz.
Už v minulosti byla přístupná veřejnosti, ale poté
se více než na desetiletí návštěvníkům uzavřela.
Od roku 2013 však opět vítá všechny, kteří chtějí
mít Pradědovu říši alespoň na chvíli
jako na dlani.

Ceník vstupného:
Dospělí 40 Kč.
Děti, ZTP, důchodci 20 Kč.

Aktuální informaci o provozní době vám ochotně
sdělíme na tel. 720 979 831.

**ZAHÁJENÍ
172. LÁZEŇSKÉ
SEZÓNY
2019**

**JESENÍK | MASARYKOVO NÁMĚSTÍ | AREÁL PLL A.S.
MONKEY BUSINESS | ADAM MIŠÍK
9. - 12. 5. a mnoho dalších...**

Čtvrtek 9. 5.

Smetanovy sady
15.00 | Slavnostní zahájení Dne pramenů
u sochy V. Priessnitzze

15.20 | Prohlídky po ozdobených
pramenech s průvodcem

16.20 | Radnice
17.00 | Seminář Odkud se v pramenech
bere voda?

19.00 | Diskuzní panel Voda a my

Pátek 10. 5.

Masarykovo náměstí
16.30 | Zahájení programu
16.50 | Vystoupení SZUŠ taneční
17.45 | Dynybyly band
18.40 | Funky Bonkers
20.45 | MONKEY BUSINESS
22.15 | Lights Off

Sobota 11. 5.

před LD Priessnitz
13.00 | Slavnostní zahájení sezóny
Vincencem Priessnitzem
DOM ZUŠ s mažoretkami
SZUŠ taneční, svěcení pramenů

hřiště PLL a.s.
14.00 | Dixieland Armády ČR
15.00 | Walda revival s Malevil Band
16.15 | Wind bluegrassová kapela
17.30 | Zumba, taneční produkce
18.00 | Queen Revival
19.15 | Yes Blues

20.30 | ADAM MIŠÍK

Neděle 12. 5.

před LD Priessnitz
11.00 | Down Beat Dixieland Band

hala LD Priessnitz
15.00 | Koncert kapely Plán B

Po celý den doprovodný program
otevření hrobky, kaple V. Priessnitzze
a lázeňské vyhlídky.

více info na www.mkzjes.cz a www.priessnitz.cz

**sobota
1. 6. 2019
od 14.00**

**Den
Dětí**

**DĚTSKÉ
ODPOLEDNE
v Priessnitzových lázních**

**Taneční hrátky
s kapelou DOMINO**

Monty a jeho dravci

Michal David revival

Ukázky vodáckého oddílu

**Pohádková babička
a její show**

Výtvarný koutek

Koloběžkování...

Hasičská pěna

V průběhu celého dne se budou pořizovat
fotografie a video záznamy z akce.

www.priessnitz.cz

**KULTURNÍ A SPORTOVNÍ
AKCE V LÁZEŇSKÉM
JESENÍKU**
květen – srpen 2019

- 2. května, Divadlo Petra Bezruče
KAREL PLÍHAL
Koncert písničkáře a básníka Karla Plíhala.
- 9. - 12. května, Masarykovo náměstí, Priessnitzovy lázně
**172. ZAHÁJENÍ LÁZEŇSKÉ
SEZÓNY**
Open – air slavnostní zahájení lázeňské sezóny
- 18. května, Náměstí Svobody
JARNÍ RESTAURANT DAY
Malý karneval jídla v Jeseníku.
- 25. května, Tančírna v Račím údolí
MARIEN A KAPKY
Benefiční koncert pro Tančírnu v Račím údolí.
- 25. května, Vinckovo kafe
CERMAQUE
Koncert básníka a hudebníka Jakuba Čermáka.
- 15. června, Masarykovo náměstí
OPEN AIR FLOORBALL CUP
Jedinečná sportovní událost pod širým nebem.
- 15. června, areál Astur
WOOX UP
Sportovní zábavný závod a festival Richarda Woosee.
- 29. června, areál Astur
SOS FESTIVAL
Rock and rollový festival.
- 29. června, Masarykovo náměstí
**XV. MEZINÁRODNÍ FESTIVAL
DECHOVÝCH HUDEB**
- červenec - srpen (každý čtvrtek) Jeseník
BIOGRAF LETNÍ POHODA
Letní kino.
- 13. července, zahrada Katovny
FOLKOVÁ KATOVNA
Jednodenní folkový festival.
- 3. srpna, areál Astur
24. JESENICKO SE BAVÍ
Letní open air festival.
- 10. srpna, Letní divadlo, Smetanovy sady
CHRÁSTALFEST
Open air festival jeseníckých kapel.
- 16. srpna, Tančírna v Račím údolí
MIDI LIDI
Koncert české electro kapely.

Informace
Priessnitz

**SLUŽBY LÁZEŇSKÉHO
INFORMAČNÍHO
CENTRA**

Lázeňské Informační Centrum
nabízí:

tipy na výlety v okolí lázní, regionu,
tipy na zajímavé akce

užitečné informace o službách
v lázních, dopravě atd.

veřejný internet
(1 Kč/min, minimálně 15 min)

speciální lázeňské produkty
Priessnitz Boutique

pohlednice, turistické známky
a vizitky, leporela, magnetky,
pamětní ražbu

další suvenýry

plánky Lázeňských stezek
a turistické mapy

populární i odbornou regionální
literaturu a publikace o zakladateli
lázní V. Priessnitzovi

prodej vstupenek na akce MKZ
(divadlo, kino, koncerty apod.)

prodej a půjčovnu holí
GRÄFENBERG WALKING

půjčovnu discgolfových disků

Kontakt:

LIC, Priessnitzova 12/299,
790 03 Jeseník
Tel.: +420 584 491 470
E-mail: infocentrum@priessnitz.cz
www.priessnitz.cz